

Oma Geeft Katoen

Blijspel in 4 bedrijven

Door Frans Busschots

Teksten en opvoeringsvoorwaarden bij ALMO

Oma geeft katoen !

Blijspel van Frans Busschots

In 4 bedrijven

Personen

Dames: 3

Amalie: oma, 65 jaar, groot en corpulent, heeft nog plannen

Stans: 35 jaar, gewone gestalte, dochter van Amalie

Lita: 15 jaar, spring in 't veld

Heren: 5

Frans: 62 jaar, eerder klein van gestalte en mager. Een scherp contrast met Amalie

Luuc: 45 jaar, een vrouwenversierder, als 't maar niets kost

Alf: 25 jaar, de helper van Luuc, een beetje onzeker

Lowieke, 60 jaar.

Steven, 60 jaar.

De ouderdom van de personages zijn maar richtinggevend.

Decor:

Links, bijna vooraan: een deur naar de veranda

Links, even voorbij de deur naar de veranda: een zetel (voor Frans), daarnaast meer naar

achter: een zetel met afstandsbediening (voor Amalie)

Achter, midden, deur naar gang, buitendeur en slaapkamers

Rechts, achter, deur naar keuken

Wat verder (naar vooraan) een dubbele zetel en een enkele zetel, een salontafeltje

Een telefoon.

Eerste bedrijf

Amalie op vanuit de keuken (deur rechts achteraan), stapt met moeilijke gang naar haar zetel, Links achteraan. Laat zich in de zetel ploffen. Ze is mooi gekleed: men verwacht bezoek.

Amalie Zo, dat is dan weer gebeurd. Alles op uur en tijd.

Lita (op vanuit de deur die naar de gang en de slaapkamers leidt, ze wil in de dubbele zetel gaan zitten)

Amalie Heb jij onze opa gezien?

Lita Neen. (kijkt rond) Heb je onder alle stoelen gekeken? Zo groot is hij nu ook weer niet, hé?

Amalie En waar was jij?

Lita Ik? Ik was aan het repeteren.

Amalie Repeteren?

Lita Ik zal deze nacht. Ik bedoel de nacht die nu komen gaat, niet zo lang kunnen slapen. Ik moet vroeg opstaan. Ik was al efkes aan het uitrusten. Een soort middagdutje, zoals gepensioneerden dat noemen.

Amalie Dat is geweldig. Wanneer moet ik je wakker maken?

Lita Tussen 9 en 10 uur.

Amalie Is dat vroeg?

Lita (maakt vermoeide gebaren en wil zelfs geeuwen.) Toch vroeger dan half elf. Morgen is het zaterdag, oma.

Lita (zet zich gemakkelijk in de dubbele zetel) Heb je de politie al gebeld?

Amalie De politie?

Lita Oma, als er iemand vermist is dan bel je toch de politie!

Amalie Dat is nogal drastisch, vind ik.

Lita Is hij vermist of niet?

Amalie Hij is voorlopig niet bereikbaar. En dat was jij daarnet ook.

Lita Mensen van rond de zestig moet je goed opvolgen. Ze bedoelen het misschien goed, maar je weet nooit waar ze terecht komen. Oud worden, oma.

Amalie Laat me eens nadenken. Ja, ik heb hem na het middageten nog gezien.

Lita En hoe zag hij er uit?

Amalie Klein en bleek. En traag.

Lita Misschien is hij nu, op dit eigenste moment aan het verzuipen. In de beek achter ons huis. Verzuipen, oma. Dat is niet plezant, peis ik.

Amalie Zo dom zal hij nu ook weer niet zijn. Hoe kun je nu verzuipen als je je mond dichthoudt?

Lita Heeft hij over al die mondspieren wel voldoende controle? Hij heeft vroeger gezopen, bier, bedoel ik. De wisselwerking tussen zijn mondspieren en zijn slikker, zijn zeker al jaren geautomatiseerd. En langs zijne neus?

Amalie Er zwemmen nog kleine visjes en kikkerdril in de beek. Veel heeft hij toch niet nodig om dat ding dicht te maken. Mond en neus toe en je kunt niet verdrinken.

Lita (naar Amalie toe) Ik hoor het al: jij zou onze opa niet veel missen.

Amalie Neen. De natuur zijn werk laten doen, is toch normaal zeker? Kind, we gaan allemaal dood en oudere mensen hebben meer kans om op de eerste rij te staan.

Lita Kun jij dat voorstellen? Mijneopa, is nu misschien aan het verdrinken en jij wilt nog niet naar de politie bellen?

Amalie Ze kunnen de dood altijd vaststellen. Indien dat nodig is. En als hij al bijna voor de helft verzopen is, dan is er toch niets meer aan te doen. Bij zoiets is toch geen haast. In het slechtste geval als ze hem bij valavond vinden, dan moeten ze maar met kunstlicht werken. Maar zoiets hebben ze altijd bij.

Lita Dan kun je toch eens gaan kijken. Ik voel me ongerust. Ik heb zo een voorgevoel. Komaan, oma!

Amalie Als je zoveel jaar getrouwd bent als ik, dan bekijk je sommige dingen anders.

Lita Maar oma toch!

Amalie Ik kan hem toch niet altijd op mijn schoot laten zitten? Hij moet maar zien waar hij zijn voeten op de grond zet.

Lita Je zou nog een stukske verschieten, als mijn opa er niet meer zou zijn.

Plots gaat de deur naar de veranda open en komt Frans op. Hij blijft aan de deur staan en kijkt Verwonderd naar Lita en dan naar Amalie.

Frans Wat is er nu aan de hand? Kunnen jullie het nu niet voor ene keer rustig houden?

Lita Wij dachten dat je verloren gelopen was. En misschien verzopen in de beek?

Frans Verzopen? Allé, wie zou nu zijn laatste adem willen uitblazen in een gracht? De helft van dit water stinkt naar beer van de varkens van boer Van Dessel. Wie wil verzuipen, zal wel wat kieskeuriger zijn, veronderstel ik. In mijn geval moet er minstens een zacht muziekje bij zijn. Gewoon verzuipen is toch te simpel, vind ik.

Lita Iedereen kan eens een zwak moment hebben.

Amalie Wij hebben je de laatste uren niet meer gezien. Wij dachten om de politie te bellen. Een misstap is zo gebeurd. En eens je in de gracht belandt heb je geen keuze meer. Dan is het pompen of verzuipen.

Lita Ja, maar ons oma wist het nummer van de politie niet meer. Ze stond te trillen op haar benen.

Frans En voor de rest zat er geen beweging in? (bedoelt de rest van haar lichaam, armen, borsten,)

Lita (omhelst Frans) Ik dacht al dat ik geen opa meer had. Een lieve kleine opa.

Frans Ja, als je nu eenmaal klein bent moet je ermee leren leven. Vraag dat maar eens bij gelegenheid aan je oma.

Lita Valt dat mee, oma?

Amalie Wat kindje?

Lita Een kleine opa? De verhoudingen, verstoort dat niet het een en ander, oma?

Amalie Over wat ben jij nu bezig? Onze opa was en is normaal geschapen. Is het dat wat je wilt zeggen?

Lita Neen. Och! Laat maar zitten! Een kleine of grote opa, wat maakt dat uit? Er geen meer hebben is iets waarover ik nog moet nadenken.

Frans Is dat erg, zonder opa moeten leven?

Lita Ja en neen. Jij was altijd een milde schenker bij verjaardagen, bij de schoolrapporten, bij Nieuwjaar en van die verloren feestdagen.

Frans Jij bedoelt dat je het een praktisch probleem had gevonden?

Lita Centen zijn nu eenmaal belangrijk, opa. Neemt niet weg dat wij oneindig veel van je houden. Natuurlijk. In een beek verzuipen en dan de bron van mijn goed gevoel droog vallen. Dat is toch te vermijden, hé!

Amalie ’ t Is wel maar een kleine, maar een taaie. In zijn familie gaan ze alleen maar dood als ze afgetakeld zijn en ze niet genoeg zuurstof meer binnen krijgen.

Normaal zie je dat weken op voorhand aankomen. Desnoods kan in die tijd het testament aangepast worden.

Frans zet zich in de stoel voelt zich héél moe.

Lita Dat is toch alleen maar belangrijk als er geld of iets anders beschikbaar is. Zijn het dan zo'n rijke sloebers, oma?

Amalie Rijk? Wat is rijk? Wie vandaag veel geld heeft, kan morgen misschien blut zijn. Maar, je weet nooit. Zijn vader heeft veel eigendom. En ieder jaar verkoopt hij een hectare landbouwgrond. Van zijn boerenpensioentje en dat bedrag kan hij goed leven en vanaf november deelt hij het teveel kwistig uit. Zo heb jij vorig jaar een nieuwe fiets gekregen. Weet je nog?

Lita En wat zou het dit jaar kunnen worden?

Amalie Je moet maar eens met je gitaar naar zijn huis trekken. Van die oude liedjes van de jaren tachtig en negentig hoort hij graag. Misschien moet je de vrijgevigheid maar stimuleren.

Lita Zoiets doe ik niet, oma. Daarbij: ik wil jou ook een kans geven om iets voor mij te kopen.

Amalie En aan wat denk je dan?

Lita Een nieuwe laptop met alles erop en er aan.

Amalie En wat kost zo een stuk piepende gekleurde plastic?

Lita Dat weet ik niet. In het slechtste geval kun je ook een lening aangaan. Dan moet je niet zoveel van je spaarboekjes afhalen.

Amalie Zoveel geld. En ik moet morgen de gazet nog betalen.

Lita Het komt op geen dag, oma. Als je het maar in je planning voorziet.

Amalie Ga toch maar met je gitaar naar het vierde geslacht.

Lita Wat?

Amalie De papa van mijn man is toch je overgrootvader.

Lita Ik kom niet zo graag bij oude mensen.

Amalie Fons zal het zo lang niet meer trekken. Hij is al eenennegentig jaar. En er zijn er maar weinig die de honderd halen. Weet je wat verkeerd is? Dat jong volkje denkt altijd maar aan krijgen en nooit aan geven.

Lita Ik geef toch ook? Mijn vriendschap.

Amalie Ja, dat zal wel. Maar je houdt je handen open voordat je zelf iets aanbiedt.

Lita Zo moet je dat niet bekijken.

Amalie En binnen een jaar of tien, wanneer wij beginnen door te trappen en te kwijlen, dan zie je ons niet meer staan? Dan zijn wij ook oude mensen.

Lita (merkt dat Frans in slaap gevallen is) Het is weer zo ver, oma.

Amalie Dat moet je nog leren, Lita. Als een man van net over de middelbare leeftijd in slaap valt, dan is dat het gelukkigste moment in het leven van de vrouw.

Lita Ja?

Amalie Natuurlijk. Hij loopt niet in de weg en er is geen opkuis te doen. En hij is er als je iets wilt zeggen.

Lita Oma, vind jij niet dat het tijd wordt dat opa zich wat beter zou gaan kleden? Hij draagt heel de week hetzelfde hemd.

Amalie Maar, alle dagen een propere onderbroek.

Lita Hoe weet jij dat?

Amalie 't Gaat je eigenlijk niet aan, maar jij mag alles weten. Op de markt van Heist-op-den-Berg heb ik een set van 7 onderbroeken gekocht. Een regenboogset, noemde de verkoper dat. Alle dagen een andere kleur. Het zijn wel afschuwelijke kleuren, maar het is eens wat anders. Een man kun je van alles aan zijn poep laten doen. Daarbij: een echte man is kleurgevoelig.

Lita En zijn kousen?

Amalie Hij neemt alle dagen een stortbad. Daar heb ik altijd op gestaan. Daarbij zo een kleine man heeft niet veel water nodig. En met een busje badschuim doet hij wel een half jaar mee.

Lita Dat zal dan wel een groot busje badschuim zijn. Ofwel gebruikt hij ook tussendoor zeep.

Amalie Mogelijk. Vroeger hebben wij veel op reis gegaan. Die kleine stukjes zeep die daar in de badkamer lagen, daar geniet hij nu nog altijd van.

Frans Kunnen jullie nu eens wat stiller praten? De kraaien in de bomen maken minder lawaai. Daarbij: waren jullie weer over mij bezig?

Amalie Als we over jou praten dan zeggen wij geen kwaad van andere mensen.

Frans Je moet proberen goed te vertellen van anderen. Dan verslijt je tong minder snel.

Lita Moet je geen ander kleding aan doen? Iets wat netjes is.

Frans Voor wie, voor wat?

Lita Voor het bezoek dat gaat komen.

Frans Ik geloof er niet in. Wij kopen al jaren een steunkaart voor die bond. Nooit iets gehoord. Ieder jaar komen ze wel rond met lootjes. En nu zouden we prijs hebben? Komaan zeg. Het principe van een loterij is dat van de verkochte loten eerst het personeel en de bazen betaald worden en dan zijn er nog de niet gedeclareerde kosten. Ongeveer de helft wordt dan uitbetaald. Met veel tralala en weinig centen.

Lita Ik heb de brief goed gelezen. De directeur van de tombola komt persoonlijk zelf de prijs uitbetalen. En jij staat daar met je poep bijna bloot. Is dat nu de kleding voor een jonggepensioneerde? Laat je oren niet hangen, opa.

Frans Je mama is er ook niet. Ik had haar gisteren nog gevraagd om wat vroeger thuis te komen. Voor het geval dit toch echt waar zou zijn.

Lita Ik zal dat bezoek wel ontvangen. Ik volg humane wetenschappen.

Amalie Ho, vrienden. Het ontvangstcomité is er alleen maar nodig als er over een serieus bedrag gepraat wordt. Maar, en dat wil ik krachtig verdedigen: mijn naam stond op die brief. Ik heb dus gewonnen.

Lita En wat zijn wij dan?

Amalie Figuranten. Het privépubliek dat mag toekijken en eventueel applaudiseren.

Lita En mee op de foto gaan staan.

Frans Dat zou ik afraden. Te veel volk op een foto maakt het minder overzichtelijk.

Amalie Voor jou is er altijd plaats op de foto, lieve Frans. Stel dat ik een grote bloementuil krijg, dan mag jij aan mijn voeten gaan zitten. (wijst naar haar kleed) Zo de helft van de foto gevuld met een blauw kleed, is ook niet alles.

Lita Als opa met die kleding zo op de foto gaat staan, dan zal ik geen tijd hebben.

Frans Hoe laat was dat bezoek voorzien?

Lita (kijkt op uurwerk) Ze zijn al te laat.

Frans Ze zullen last hebben om dat allemaal te dragen. Zelfs vijf kilo wordt zwaar wegen, na een tijdje. (valt terug in slaap)

Lita Het is papieren geld, opa. (schudt met hoofd als ze merkt dat Frans terug slaapt)

Amalie En vooral: stel je er niet te veel van voor.

Lita Je weet maar nooit, oma. Als het veel moest zijn, zou ik dan de briefjes met onpare cijfers kunnen krijgen?

Amalie Als het over een groot bedrag gaat, dan krijg je alle briefjes van vijfhonderd euro die op een zeven eindigen.

Lita Waarom een zeven?

Amalie Zeven is toch meer dan zes? En dat is onpaar.

Frans Je moet dat anders bezien.

Lita Hoe dan?

Er wordt gebeld. Twee keer kort achter elkaar. Frans schrikt er van wakker.

Frans Wat is er gebeurd?

Lita Die zijn broek is in brand gevlogen zeker!

Amalie En wie gaat de deur nu opendoen?

Frans Ik ben wel wat klein, niet? Ze zouden een schrik kunnen pakken.

Lita Stel dat ze zeggen: “Waar is je mama?” Ik zal wel gaan, oma. Wat was de afspraak nu weer? Zeven. Juist. (naar de deur, af)

Frans 't Zal niks zijn.

Amalie En dan?

Frans Dan trakteer ik met een pakje frieten met stoofvlees.

Amalie Dat jij in je oude dagen nog vrijgevig wordt!

Lita terug op, gevolgd door een oudere man (Luuc, directeur van de loterij, en Alf, een helper van 25 jaar. Alf draagt een grote beer, zoals men op de kermissen of schietkramen kan winnen. Alf heeft last met de grote beer. Zo een ding is toch onhandig.)

Lita presenteert met veel geste. Amalie en Frans staan ieder voor zijn/haar stoel, zo een beetje in houding, als een militair tijdens een inspectie.

Lita De grote directeur van de loterij en zijn assistent met de prijs.

Luuc Goede dag allemaal.

Alf Ook een goede dag van mij persoonlijk.

Frans Wees welkom!

Amalie Wat een schone prijs.

Frans Is dat de prijs? Zoiets schiet ik toch op de kermis. Drie ballen voor een euro.

Luuc Dat zou de prijs kunnen zijn. Maar er is meer!

Frans Nog zo een beer? Of is het een olifant.

Luuc Het gaat niet over die pluche beer. Heet gaat over wat er in zit.

Frans Dat moet dan wel iets heel belangrijks zijn.

Alf Wat er in zit kan er uitkomen.

Luuc Als ik me niet vergis dan heeft mevrouw de prijs gewonnen. Niet dat de andere aanwezigen dat niet mogen weten, maar uiteindelijk zijn we hier gekomen voor mevrouw Amalie, zo is het toch, hé? (Amalie knikt)

Amalie Komen jullie van ver?

Luuc Neen, van net achter de hoek, bij wijze van spreken.

Alf Doen we de eerste schuif open, baas?

Luuc Het is mevrouw die beslist.

Alf (wijst naar verschillende ritssluitingen, min of meer verborgen door de pluche van de beer) Welke? (hij wijst naar een ritssluiting, Amalie knikt) Je hebt goed gekozen, mevrouw.

Alf opent de rits en vele rosse euromunten rollen over de vloer.

Frans Wat een prijs! Ze hebben de pastoor overvallen!

Amalie Wat een prijs!

Frans Het weegt meer dan dat het waard is.

Luuc En het is rond. Bollebolle!

Alf De volgende rits. Duid maar aan, mevrouwke. Er zijn maar vijf ritsen. (Amalie wijst naar een volgende rits, Alf trekt ze een beetje open) En, wat denk je?

Lita Allemaal briefjes van vijfhonderd en het laatste cijfer is een lucky zeven!

De rits wordt met een ruk opgedaan en net als de eerste keer rollen de rosse eurocenten op de vloer.

Lita Net als daareven.

Luuc Fameuze prijs. Heerlijk.

Frans Neen. De eerste keer was het allemaal van die één eurocentstukjes, nu zijn het er van tieneurocent.

Luuc Het gaat in stijgende lijn. Wat een tombola, wat een tombola! (is enthousiast)

Alf Kies maar, mevrouwtje!

Als wijst een volgende rits aan, Amalie knikt. Terug zijn het kleine euromuntstukjes.

Amalie (tot Frans) Zou het al genoeg zijn om een kuisvrouw te kunnen betalen, voor de opkuis?

Luuc En nu zijn we al aan de vierde rits, rits, rits. Komaan, mevrouwtje. Kies maar.

De vierde rits wordt opengedaan. Tientallen briefjes dwarrelen door de kamer (natuurlijk zijn dit gekopieerde briefjes, blijkbaar kleine briefjes: 5 en 10 euro).

Luuc Heerlijk! Wat een prijs! Wat een prijs! En nu de laatste rits. Dat gaat de goede richting uit. Briefjes van duizend euro.

Alf Ra, ra, ra!

Weer rollen kleine muntstukjes op de grond.

Alf Ra, ra, ra!

Luuc Dat is waar ook: briefjes van duizend euro bestaan niet! Klein foutje van mij. Maar, ik heb nog briefjes in mijn binnenzak! (neemt stapeltje briefjes uit zijn binnenzak. Geeft die aan Amalie. Zij neemt die briefjes aan. Luuc stelt zich op om als bedanking een zoen te krijgen. Amalie heeft er echter geen belangstelling voor, ze is te zeer met de briefjes bezig.)

Frans Is dat nu echt geld?

Luuc Voor wat aanzie je mij?

Frans En die pluche beer? Is die ook in de prijs begrepen?

Luuc Dat zou kunnen. We zullen hem echter maar mee nemen. Het is hier nogal klein, zie ik. (tot Alf, triomfantelijk) We nemen de beer maar mee. Geen overlast is ons moto!

Amalie Voor ons was het geen overlast geweest.

Luuc Voor een paar briefjes kunnen we dat beest hier wel laten. Als je ten minste belooft dat er geen overlast zal ontstaan. Bijvoorbeeld op de slaapkamer. En hij voelt warm aan.

Frans En hoeveel briefjes?

Amalie Allee, op een briefje moeten we nu niet zien.

Luuc (duidt met hand aan hoe dik het pakje geld mag zijn. Bijvoorbeeld twee centimeter tussen duim en wijsvinger.)

Amalie Twee briefjes lijkt mij genoeg.

Luuc kijkt naar Alf. Die knikt. (het zij zo, ...) Luuc steekt de twee briefjes weg.

Alf Normaal, mevrouwetje, normaal, moet men ook nog onze verplaatsingskosten betalen. Wij worden ook maar per opdracht betaald, zie je. Maar vandaag vragen wij alleen maar een paar briefjes. (toont ongeveer 2 centimeter tussen duim en wijsvinger)

Amalie aarzelt.

Frans Allee! Die mensen hun auto rijdt niet met proper water.

Amalie Ze komen maar van net om de hoek.

Frans Dat kan een grote hoek zijn. Tegenwoordig, ...

Amalie (geeft twee briefjes aan Luuc) En is er nog iets? Van mij mag je gerust al die ronde centjes opruimen en naar de pastoor geven. Want op de bank willen ze geen roskes meer.

Luuc Neen. Dat is alles. Wij moeten je nog alle geluk wensen met je prachtige prijs. Normaal gezien moeten wij je nog vragen het lidgeld voor volgend jaar zeker te betalen, maar dat zal je zeker doen, daar ben ik van overtuigd. (kijkt naar Lita) Mag ik de juffrouw meteen vragen of ze belangstelling heeft om lid te worden van onze grote club? Je hebt nu toch gezien dat wij ook echt uitbetalen.

Lita Zodra ik alle centen opgeraapt heb zal ik alles tellen. Waarschijnlijk lukt dat ons. Je bent fantastisch, mijnheer!

Luuc Zeg maar Luuuuuc.

Lita Luuuuuc.

Luuc Afscheid nemen doet altijd pijn. Ja, ik begrijp het mevrouwetje, je had ons zeker graag een paar drankjes aangeboden en misschien zelfs wat versnaperingen. Maar wij drinken niet tijdens de dienst.

Lita Kom, oma. (ze neemt het pakje en telt vluchtig de briefjes) Ik vind dat het kan.

Amalie Wat kan?

Lita Een drankje, oma. Die mannen, ... Zij hebben dorst. Je was toch altijd gastvrij? En nu je bijna rijk bent, ben je zo gierig als een patat. Trek een flesje wijn af. En snij een boterham in stukjes. Eten en drinken, oma.

Luuc Meer moet het niet zijn. Echt een goed idee, oma! Eten en drinken.

Frans Ik zal voor de catering zorgen. Zo noemen ze dat toch, tegenwoordig? (af)

Luuc (tot Alf) Kom, man. Help dat juffrouwke met het oprapen van de centen (en briefjes).

Lita Dan kan ik later mijn lidgeld van de club betalen. (Lita en Alf rapen de centen op, ten minste ze beginnen er aan, na even samen gewerkt te hebben, gaat Lita naar de keuken en komt terug met een vuilblik en een borstel, zo kunnen ze alles bijeen keren en in hoopjes op de salontafel leggen.)

Ondertussen is Frans opgekomen met een dienplateau met glazen, een fles wijn, wat stukjes Brood, schenkt in.

Frans Tast toe. Gratis. En van mijn club moet je geen lid zijn. Altijd prijs.

Iedereen drinkt en eet. Luuc en Alf zijn zeer bedreven en al vrij vlug hebben ze meer dan genoeg gedronken. De fles is leeg en alle broodjes op. Ze geven iedereen een hand.

Luuc Op naar de volgende klant.

Alf Of naar huis.

Frans Net om de hoek is ver genoeg, denk ik. Blijf zo dicht mogelijk tegen de huizen. En pas op voor de vensterdorpels, die steken een beetje vooruit en zijn van stevig materiaal.

Luuc Bedankt voor de goede raad. (Lita gaat de twee vooraf, en komt even later terug op)

Frans Dat waren nu eens sympathieke mensen.

Amalie En ze zagen er verstandig uit.

Lita Ze waren dat ook. Hun bedoeling was niet gewoon oma feliciteren maar ook om er hun deel van te krijgen.

Amalie Zo gewoon ladderzat drinken.

Frans Daarvoor was een flesje toch wel wat weinig, peis ik.

Lita En ben je nu tevreden, oma? (kijkt naar oma die een pak briefjes in de handen houdt)

Amalie Veel geld.

Lita Ja, maar het is foetsie voor je het weet. Hoe groter de cijfers op die briefjes, hoe vlugger ze wegvliegen.

Amalie Vroeger was dat ook zo. Toen kon je met een frank meer doen dan nu met een euro. Foetsie.

Lita Nu zou je kunnen beginnen met uitdelen. Je gaat dat toch allemaal niet voor jezelf alleen houden, oma?

Amalie Eerst nog een tijdje afwachten of er geen belastingen op moeten betaald worden, je weet maar nooit.

Lita En dan?

Amalie Een nieuwe set onderkleding kopen. Rose. Het schijnt dat die doorschijnende spulletjes het goedkoopst zijn. Gewoon uitproberen en kopen.

Lita En zouden wij er ook iets van kunnen zien?

Amalie Wat zien? Ik ga toch niet in mijn blootje rondlopen en in heel het huis naar de spiegels kijken. Mijn model is een beetje uit de hand gelopen. Gedemodeerd, kindje. Wacht maar als jij met de tand des tijds kennismaakt. Het een gaat omhoog en het ander omlaag, denk je. Maar dat is fout. Alles gaat naar omlaag.

Lita Dat is het leven. Daar kan ik inkomen.

Amalie Jij praat maar over wat je weet uit de boekskes. Maar het echte leven is anders.

Lita Wat kunnen we dan verwachten?

Amalie Dat is te zien of ik nog een tijdje blijf leven, kindje. Vind je het niet raar dat jij al naar je erfenis vraagt? Weet je (toont briefjes) rijke mensen beginnen niet meteen met uitdelen als ze ergens een meevallertje hebben. Zij broeden op een pak briefjes meer dan een kloek op eieren. Wie alle geld uitdeelt blijft niet lang rijk. En dat is de bedoeling niet, ook van mij niet.

Frans Zolang ik drie keer per dag eten krijg, is voor mij alles ok. Zouden we nu niet eens kunnen een danske placeren? Ik heb nog nooit met een rijke madam gedanst.

Amalie En wat zou je graag dansen? Een tango of zoiets?

Frans O, nee! Daar heb ik slechte ervaringen mee. Weet je nog in dancing Fabiola, waar ik je leerde kennen?

Lita Ik kan me niet voorstellen dat jullie samen gedanst hebben.

Amalie Zelfs meer dan dat.

Frans Onze eerste dans was een tango. En in die tijd droegen de meisjes nog van die heerlijk voorgevormde beha's, echt mooi om aan te zien. Scherpenheuvel had er niets aan.

Lita Nu weet je ten minste wat er is.

Amalie Weet je wat, Lita? Neem al dat geld maar mee en tel het rustig op je gemak. Als het de moeite is dan krijg je het. (bladert in het pak papieren geld) Een lucky seven zal er niet bijzijn. Als er niet genoeg is om die gekleurde plastieken doos, die laptop, te kopen, dan zal ik eens naar dit pakje papieren geld kijken.

Frans Zie je, Lita, als mensen wat geld beginnen te krijgen, dan worden ze zo gierig als een paddenstoel. (tot Amalie) En mijn nieuw kostuum? En een hoed?

Amalie Aasgieren zouden die kunnen vliegen? (beantwoordt zelf haar vraag) Neen. (tot Lita) Neem dat geld maar mee. En juist tellen, hé!

Lita Ik wil dat wel tellen, maar ik heb nog wel enkele programma's die ik wil bekijken op de tv. (af naar keuken en terug op met een diep bord. Ze doet alle muntstukken in het bord en legt de papieren briefjes er bovenop, naar de achterste deur, die in een gang komt, waarop ook de buitendeur uitgeeft en de deur naar de trap naar de slaapkamers, af)

Frans Wat was je antwoord nu weer? Van dat kostuum? En die hoed?

Amalie Maar manneke toch! Een nieuw kostuum! En een hoed ook! Maken ze nog wel kostuums voor zo'n kleine opa's? Tegenwoordig is de jeugd bijna twee meter groot. Met zo'n korte benen moet er veel te veel afgeknipt worden, van die pijpen.

Frans En dan? Het is toch alleen maar een omslagje met een paar zigzagsteken, of kun je dat niet meer?

Amalie Uwe zolder hangt dan te laag. Je kunt niet zo maar een stuk afknippen. En je kunt niet blijven knippen en knippen. Gelukkig dat die hemden tegenwoordig heel kort zijn. Anders was er geen plaats meer in je broek.

Frans Als dat zo zit, dan kan ik het beste aan ons Stans vragen. Die kan voor haar vader toch wel een broek kopen zeker? En misschien heb ik nog wel ergens een spaarboekje liggen.

Amalie Van een bank die failliet is zeker? En ken je die moderne naam van die bank wel.

Frans Ik trek mijn plan wel. Hoe langer dat je getrouwd bent, hoe meer dat je denkt dat je al die tijd met een vreemde in bed gelegen hebt.

Amalie Je moet je niet te vlug laten gaan. Zou je met mij eens willen dansen?

Frans Wat?

Amalie Nu ik een rijke vrouw geworden ben, heb ik precies eigenaardige goestingen.

Frans Dansen? (lacht) Jij wilt mijn dood zeker?

Amalie We moeten de snelheid van vroeger niet meer halen. Rustig.

Frans Het is daar dat ik bang voor ben. Je moet geen problemen opzoeken, vind ik. Het leven is zo al kort genoeg.

Amalie (legt geld op de tafel, zet radio op en draait aan de afstemknop tot dat ze iets gepasts vindt, of zet cd-speler op) Kom, patatje! (er klinkt een tango of andere gepaste dans, Amalie danst naar Frans toe. Frans wil eerst ontwijken, maar Amalie neemt hem vast en drukt hem tegen haar aan. Eerst is er nog een korte afstand tussen Amalie en Frans, maar na enkele seconden drukt ze Frans vol liefde tegen zich aan. Frans komt met zijn neus tussen de twee goedgevormde borsten van Amalie. Na een tijdje heeft Frans ademhalingsproblemen en duwt Amalie een beetje brutaal van zich af. Het dansen stopt.) Flauwe vent! En voor jou zou ik een nieuw kostuum moeten kopen. Is het niet heerlijk zo tussen mijn zachte hemelpoorten?

Frans Maar als je geen adem meer kunt halen, dan houdt het op.

Amalie Is het zo erg?

Frans Nog even erg als vroeger.

Amalie Je kunt toch maar eens sterven. (zet radio/cd af)

Frans Maar dat begint meestal met gebrek aan adem. Eigenlijk is het al genoeg als je een keer vergeet te ademen. En dat wil ik voorkomen. (zet zich in zijn zetel)

Stans (op. Stans is een carrière vrouw) Waar is Lita?

Amalie Boven.

Stans Ze moet meer naar beneden komen. Boven is goed als je gaat slapen. Jonge mensen liggen te veel op hun bed met computerspelletjes en al die rommel. (kijkt rond, ziet pluche beer, lacht) Ik wist niet dat het kermis was in het dorp. (ziet dan het pak geld liggen) Wie heeft dat gemaakt? Weten jullie nu nog niet dat zo een inktpatroon maar een tijdje meegaat.

Amalie Dat is echt geld. Je weet toch dat ik je gezegd heb dat ik een lotto gewonnen heb?

Stans Daar herinner ik nog iets van. (neemt pakje geld en bladert even in de briefjes)
Daar moet ik lang voor gaan werken. En ik heb een hele carrièreweg afgelegd.
Dat is veel zweet en denkwerk! Zal ik het wegleggen? Je weet toch dat ik een
kluis heb waarin ik mijn juwelen bewaar. Jouw handen, oma, zijn dat niet
gewoon om zo'n briefjes vast te houden. Je moet geen onweer uitlokken.

Amalie Op mijne leeftijd moet ik toch iets hebben waarop ik verliefd kan zijn.

Stans Ja?

Amalie Zo van die glanzende briefjes, daar ben ik al jaren op verliefd.

Stans En onze papa dan?

Amalie Dat is anders. Als die mijn voeten kan verwarmen, dan is hij nuttig. En meer
moet dat niet zijn. Maar die briefjes glinsteren. Ik denk er zelfs aan om ze
onder mijn kokkussen te leggen.

Stans Mijn kluisje is toch beter?

Amalie schudt het hoofd.

Stans Alle, papa, zeg nu ook eens iets.

Frans Dat heb ik afgeleerd. Ik mag mijne mond alleen maar opentrekken om lucht te
happen en om stoofvlees te eten.

Stans Zoals je wilt. Het is ten slotte jouw geld.

Amalie Zo peis ik er ook over. En ik ga het zeker op een plaats leggen waar niemand
het verwacht. Ik ben nu een rijke vrouw en een gegeerde partner.

Frans Voor mij verandert er niets, Amalieke! Ik blijf je even graag zien.

Amalie Flauwe vent! Eet wat meer selder dan zal ik je ook graag zien.

Frans Het leven is een evolutie, Amalieke. Vandaag eet je graag frietjes met
stoofvlees en morgen geniet je van lange slierten spaghetti. Maar ik wrijf toch
nog altijd over je zacht buikje. Zalig, Amalieke!

Amalie Ne lodder ben jij.

Stans Geld moet een goede bewaarder hebben. Iemand met centengevoel.

Amalie Jij hebt dat gevoel.

Stans Als je het maar weet!

Amalie En hoeveel eigen huizen heb je al gekocht?

Stans Eigen huizen? Ik heb mijn eigen levensstijl, mama. Leven kost voor de ene mens meer dan voor de andere.

Amalie Als de boterham voor iedereen even groot mag zijn, dan kan men er toch maar evenveel van eten.

Stans Tenzij men meer patatten eet.

Amalie Ik heb heel mijn leven gespaard en gegaard. En jullie hebben mogen studeren wat je maar wilde. En als men ergens een schoon kleedje zag hangen, dan mocht dat altijd gekocht worden.

Lita (op met gitaar) Amaai, wat was dat een getel.

Amalie Je hebt toch al die stukjes niet geteld zeker?

Lita Neen. In iedere hand de helft en dan met mijn armen bewogen, als een bascule. En als mijn hoofd recht bleef dan was het in iedere hand evenveel. Met mijn systeem maak ik minder telfouten.

Amalie En wat ga je nu doen? Met mijn overgrootvader praten. Als je van hem iets krijgt, dan zijn dat papieren munten. Hij werkt niet meer met dat koperen geld, zegt hij.

Stans Je gaat eerst een paar liedjes spelen en dan...

Lita Hij heeft me vroeger eens gezegd dat hij voor mij altijd centen beschikbaar had. Van jouw honderd vijftig euro kan ik geen nieuwe laptop kopen. Overgrootvader bekijkt dat minder krengmatig. Jonge mensen moet je steunen in het waarmaken van hun dromen, zei hij eens.

Frans Tenzij ons Stanske er een lap op geeft.

Lita Ik weet wel wie er een lap op wilt geven. Tot straks!

Stans Blijf niet te lang weg.

Lita Volgens mijn berekeningen zal het wel een tijdje duren alvorens hij mijn gift geteld heeft. En die zwarte kousen zijn ook niet zo makkelijk bereikbaar.

Amalie Als ik zeker was hoeveel ik ter beschikking heb, dan kon ik je misschien een deel geven.

Lita Bedankt, allemaal. Jullie waren geweldig. Als ik voor jullie eens iets kan doen... (af langs achterste deur: slaapkamers en buitendeur.)

Stans Ik moet nog een kleinigheid eten. (richting keukendeur)

Amalie Ik eet altijd de volle pot.

Stans Ik ben weer zeshonderd vijftig gram bijgekomen.

Amalie Jaren geleden heb ik willen vermageren en vermageren. Op het laatst zag ik alle spieren en slagaders liggen. Het is me zelfs gelukt om een paar slagaders van plaats te veranderen. Tot ik ziek werd en de dokter reclameerde omdat hij geen vlees meer vond om een spuitje in te geven. En nu is er langs alle kanten materiaal genoeg en voel ik me gezond. Wel een beetje te oud, ja.

Stans Ik moet nu dringend naar de keuken. (af)

Amalie Ik moet dringend naar boven. Ergens in onze slaapkamer zal ik wel een geheim plaatsje vinden.

Frans En ik wil niet weten waar je dat hoopje papier verstopt. Als er dieven met een mes voor me staan wil ik geen problemen. Als ze bij jou succes hebben dan kan ik gerust blijven slapen.

Amalie Zullen er dieven komen, denk je?

Frans Die kans is groot. Maar, misschien kan ik je helpen.

Amalie Hoe?

Frans Ik kan je geld wegsteken. Ik weet ergens een dubbele bodem in het onderstel van een grote kast. Maar voor wat hoort wat.

Amalie Wat wil je zeggen?

Frans Neen, ik wil geen cent van je kapitaal.

Amalie Ik dacht al dat je...

Frans Neen, maar ik heb wel een gerechtvaardigde eis. Zo is nu eenmaal het leven!

Amalie En wat zal het dan zijn?

Frans Deze avond een gezonde avond in het bed. En aan alle knopjes eens draaien totdat er muziek uit komt.

Amalie Neen. Het is te lang geleden. Je had dat vroeger moeten vragen of regelmatig onderhouden. Er waren toch mogelijkheden genoeg.

Frans Zoals je wenst. (naar zetel toe, wil zich rustig neerleggen)

Amalie We kunnen er toch over praten? Misschien langzaam beginnen, met die pluche beer in het midden, in het begin.

Frans En wanneer zouden we kunnen beginnen?

Amalie Dat moet ik aan de pluche beer vragen.

Frans Hij zegt nu meteen.

Amalie Straf. Ik dacht dat hij wilde zeggen morgen vroeg.

Frans Ik hoor niet zo goed.

Amalie Daarbij: er zijn momenten waarop ik het niet meer aankan. Mijne rug is 's
morgens veel te veel uitgerekt.

Frans Als ik ga zitten dan val ik waarschijnlijk meteen in slaap.

Amalie (neemt pakje geld, kijkt naar Frans) Vooruit dan maar. Maar jij moet de beer
dragen.

Frans Ik draag alles wat ik nodig heb! (neemt beer en volgt Amalie. Samen af)

Einde eerste bedrijf

Tweede bedrijf

Een tijdje later. Amalie bladert in reclamebladen. Lita zit in de tweezit-zetel en bladert in de krant.

Lita Hé, oma!

Amalie Wat?

Lita Heb je dat gelezen?

Amalie Ik ben bezig.

Lita Reclame is toch maar prentjes bekijken.

Amalie Ik kijk ook naar de overlijdensberichten.

Lita Staat opa er al tussen?

Amalie Het is toch raar. Hij is nooit ziek geweest. Klein maar fijn, zei hij altijd. En nu opeens voor drie weken in het ziekenhuis. En wie weet wanneer hij thuiskomt.

Lita Ze laten je daar zo maar niet los.

Amalie Er was al iemand naar zijn ogen komen kijken, iemand naar zijn tanden en nog iemand naar de nagels van zijn voeten. En er zijn er bij die je in de hand moet betalen.

Lita Zouden ze in dat ziekenhuis geen waarzegster in dienst hebben?

Amalie Ik zal blij zijn als hij terug thuis is.

Lita Om de bloemen water te geven?

Amalie Ook ja. Maar alleen is maar alleen.

Lita Ik snap niet wat je aan zo een man hebt. Dat is toch een blok aan je been?

Amalie Je spreekt wel over je opa, hé!

Lita Maar, oma, toch! Hij straalt toch geen warmte uit? Ofwel zit hij in de serre ofwel loopt, ja loopt, hij door deze plaats. En als hij gaat zitten valt hij in slaap. En krijg hem maar eens wakker! Zijn hobby is naar alles kijken wat beweegt. Als zijn ogen niet door stress te veel vermoeid zijn. En tussendoor met blik op oneindig.

Amalie Hij eet toch niet veel?

Lita Dat moest er nog bijkomen. Wat jij in die vent gezien hebt, snap ik nog altijd niet.

Amalie Ik wel. Zeker. Hij was de mooiste man van het dorp.

Lita En kon je niet verder kijken? Zo een dorpje had vroeger toch niet zoveel potentieel, vermoed ik.

Amamie En de verstandigste.

Lita Aan wat kon je dat zien?

Amalie Hij ging naar het college.

Lita En die hadden allemaal aantrek bij de meisjes. Toch zeker bij die van de beroepsschool.

Amalie Sommigen toch.

Lita En hij, opa, wil ik zeggen.

Amalie Die keek niet naar de meisjes. Hij was trouwens een uitstekende student. Grieks-Latijn. Dat waren de beste vroeger.

Lita En hoe is de vlam dan overgeslagen.

Amalie Het was geen vlam. Sneeuw. In de winter schoof ik met mijn fiets in de gracht en hij heeft mijn voeten warm gewreven. En de volgende dag vroeg hij of mijn voeten nog pijn dezen. En met zulke zachte stem...

Lita Ik voel het al. Een beetje aan de onnozele kant. Jaja...

Amalie Liefde is altijd onnozel, als je het achteraf bekijkt. Mekaar gewoon aflikken en aan geen slecht geschoren baard denken. Maar als je midden het verhaal zit, dan voel je langs alle kanten warmteprikkels. Onvergetelijk.

De bel gaat.

Lita Zal dit met liefde te maken hebben? (naar deur toe, af en even later op met een man, Lowieke, met een bloementuil) Lowieke komt voor onze opa.

Lowieke Dag Amalie. Ik breng gewoonlijk een cadeautje mee. Een kleinigheidje. (geeft bloemen aan Amalie) Vroeger gaf ik altijd een doosje pralines of sigaren, maar tegenwoordig is dat een beetje uit de mode, vind ik.

Lita En voor wie zijn die bloemen?

Lowieke Ik dacht eerst aan een cadeautje voor Frans, maar het kan misschien nog een tijdje duren. Eigenlijk kom ik je moreel wat steunen, Amalie. Men denkt altijd maar aan de zieke in het ziekenhuis, maar de personen die alleen achterblijven worden dikwijls vergeten.

Amalie Dan zijn die bloemen voor mij. (steekt handen uit naar bloementuil)

Lowieke Ze zijn je graag gegund, Amalie. (geeft bloemen aan Amalie, Lowieke houdt zijn hoofd schuin, hij hoopt een zoen te krijgen, maar Amalie houdt de boot af. Lowieke is een klein beetje ontgoocheld.)

Amalie (wrijft met hand over zijn kaak, plaats waar Lowieke de kus verwachtte) Ik heb de griep gehad en die microben blijven nog wel een tijdje van mijn goedheid profiteren. Maar je krijgt zeker nog een ferme kus, Lowieke. Dat is beloofd.

Lita Schoon bloemen.

Amalie Wil jij ze wegzetten, Lita? (tot Lowieke) Echt schoon, Lowieke. En ze ruiken zo goed. Precies Chanel nr. 5.

Lowieke lacht, Lita neemt de bloemen aan, af naar de keuken. Amalie en Lowieke gaan in de zetels zitten.

Lowieke Hoe is het eigenlijk feitelijk gekomen?

Amalie Hoe komt zo iets? Hij was al een tijdje kortademig en vlug moe. Maar dat gebeurde vroeger regelmatig. Tenzij hij dat zei om van mij te kunnen profiteren. Om niet in het huishouden te moeten helpen. Mannen...

Lowieke Ja, ik heb dat nog al eens horen zeggen. Maar als dat echt zo was, dan moest dat anders aangepakt worden. En hoe is het nu met opa Frans?

Amalie Goed, naar omstandigheden. Ik denk dat hij het overleeft.

Lowieke En daar heb je toch geen spijt van?

Amalie Onvervangbaar, Lowieke. Hij is een unieke man. Waarvoor ik hem vroeger bewonderde is weggefallen.

Lowieke Ja, zo gaat dat.

Amalie Maar, er is wat anders voor in de plaats gekomen. Veel beter en gevoeliger. Vroeger begeerde hij mijn lichaam en maakte er gebruik van. Nu verlang ik meer dan anders naar hem. Je kunt niet zeggen hoe ik naar hem verlang, Lowieke.

Lowieke Ja? Naar hem of naar een man, gewoon?

Amalie Naar Franske. Kleine Frans, zo je wilt. Mijn man.

Lowieke Het is daarom dat ik je kom ondersteunen. Jij en Frans, jullie waren en zijn een onvervangbaar koppel. Moest Franske er niet meer zijn, Wat zou er dan met de dansclub gebeuren? Hij bij de cd-speler en jij op de dansvloer. Jij bent zalig in het aanleren van die danspasjes. Jij brengt beweging in die oude knollen, ja ik bedoel het niet denigrerend. Oude mensen zijn nu eenmaal oud en vol rimpeltjes.

Amalie Zal ik een drankje inschenken?

Lowieke Als je toch niet afluist, een drankje kan er altijd in.

Amalie En wat zal het dan zijn?

Lowieke Iets klein. Iets dat zo binnenloopt. Whisky, cognac of iets wat er op lijkt.

Lita (op vanuit de keuken, met de bloemen, zet die op het tafeltje voor de zetels waarop Amalie en Lowieke zitten) Heerlijk, zoals die geuren.

Amalie Zorg jij eens voor een whisky voor Lowieke.

Lita En voor jou, oma?

Amalie Ik heb daarnet nog koffie gedronken. Goei maat voor Lowieke.

Lowieke Ja, Lita, je moet je niet inhouden. (Lita af)

Lowieke Weet je iets van het ziekenhuis?

Amalie Ze zeggen van alles. De ene dokter zegt dat hij kortelings naar huis mag.

Lowieke Goed nieuws, dan.

Amalie Soms laat men mensen ook naar huis komen om rustig te sterven.

Lowieke Ja. Dat is straf. Franske, een man als een boom.

Amalie Maar wat kort afgezaagd.

Lowieke Daarmee leer je toch leven?

Amalie Ja. En al zijn talenten en andere goede kanten zijn oneindig goed en zacht. Lowieke, zo een man ontmoet je maar eens in je leven.

Lowieke Toch, toch...In het slechtste geval...het leven gaat verder, Amalie!

Lita (op met glaasje whisky, naan Lowieke toe, Lowieke drinkt glaasje ineens leeg.)

Lowieke (tot Lita) Bedankt, voor het drankje. Héérlijk. (tot Amalie) Ergens komen en van de goei fles krijgen is héérlijk. Zo voel ik meteen de vriendschap en waardering.

Bel gaat.

Lowieke Wordt er nog iemand verwacht?

Amalie Neen. En als er iemand belt, dan is dat zeker goed volk.

Lowieke Zeker. (recht) Ik zou eens graag naar de serre gaan kijken. Wie verzorgt ze nu?

Amalie We doen ons best, gezien de omstandigheden. Als je iets ziet dat je kunt gebruiken, dan mag je dat meenemen. Salade staat er nog in en komkommers. Je ziet maar.

Lowieke (naar linkerdeur die tevens via de veranda naar de tuin toegang geeft en natuurlijk ook de serre) Dat was Frans zijn levenswerk, niet?

Amalie Hij had veel levenswerken. Wilde hij alle dromen realiseren dan moest hij nog een héél lang tijdje leven.

Lowieke Zeker. Ja, zo was en is Frans. Amalieke, voor mij moet hij nog niet doodgaan. Mag hij nog niet doodgaan. Goei vrienden moeten blijven leven, vind ik. (af)

Lita Wat mankeert die man?

Amalie Hij komt zo maar, op beleefdheidsbezoek. Ik waardeer dat.

Lita Die man draait zo raar met zijn ogen.

Amalie Is dat zo?

Bel gaat nogmaals, dringender.

Amalie Lita!

Lita Ja, oma! (af)

Amalie doet leeg glaasje naar de keuken. Lita op met Steven. Hij is een grote magere man die zich beweegt met kleine vlugge pasjes. Een tegenstelling van Lowieke die zich wat aan de trage kant beweegt. Steven praat ook vlug. Je moet aandachtig luisteren om hem helemaal te verstaan. Spreekt een beetje slijmerig. Na iedere repliek, wacht hij op antwoord, met zijn hoofd een weinig schuin.

Amalie komt bijna gelijktijdig op met Lita en Steven.

Steven O, Amalieke! Ik heb het straks toch in de telefoon gezegd, dat ik het geweldig erg vind dat Franske zo een tijdje afwezig is en het misschien nog een tijdje kan duren...

Amalie Jij bent een goede vriend van Frans. Dat treft mij. Een drankje, Steven? Whisky, of iets van die smaak?

Steven O, neen, Amalieke. Voor mij geen whisky. Ook niets met kunstmatige zoetstoffen. Gewoon water.

Amalie Spa?

- Steven O, neen. Water. Gewoon water. Zo van (doet voor, demonstreert) de kraan. Glaasje vol laten lopen en ok. De microben die daar nog inzitten zijn niet mensenschuw. Water dat van de mensen komt, gezuiverd wordt en terug naar de mensen gaat, is klaar voor consumptie.
- Amalie (tot Lita) Zorg jij er voor? (Lita knikt, af naar de keuken)
- Steven En wat zijn de laatste berichten? Van het ziekenhuis, bedoel ik.
- Amalie Ik weet niet wat ik moet denken, Steven. Ofwel verzwijgen ze iets ofwel begrijp ik het niet. Het kan zo wel als niet zijn dat hij vandaag naar huis komt.
- Steven Dat is goed nieuws. Levend, hoop ik. Want met ziekenhuizen weet ik niet goed hoe ik het een en ander moet inschatten.
- Amalie (lacht) Natuurlijk levend.
- Steven Ik wil maar zeggen dat het leven niet stopt bij het verlies van een partner. Het leven is een komen en gaan van mensen en andere dingen. Gelukkig dat we mekaar waarderen en liefhebben.
- Lita (op met drankje, glas met kraantjeswater, geeft die aan Steven)
- Steven (neemt glas over, houdt het naar het licht) Kraantjeswater. De bron van alle leven! (drinkt er van) Pure natuur. Dat zouden de mensen wat meer moeten beseffen. Alles wat van de natuur komt is heilig. Als ze met dat water frisdranken gemaakt hebben, dan smaak je alles behalve de natuur.
- Lita Heb ik je vorige week niet zigzaggend op het trottoir zien lopen, ik wil zeggen vol onzekerheid.
- Steven Ik zal mijn nieuwe schoenen aan gehad hebben. Zoiets moet geroedeerd worden. Schoenen moeten zich aan de voeten aanpassen en niet omgekeerd. En maak dat maar aan die ingevoerde schoenen wijs.
- Lita Bijna reed ik je met mijn fiets omver. Gelukkig dat ik nog ...
- Steven Ja, woensdag, zal dat geweest zijn. Ik moest nog eens een wijnproeverij meemaken. Die gepensioneerden hebben tegenwoordig geld genoeg om wijn te kopen, maar de feeling niet om fijne smaken te proeven. Ik moet dat gewoonlijk voordoen en dat kan negatieve gevolgen hebben. Het kan zijn dat ik achteraf langs ene kant wat onzeker word.
- Steven drinkt nogmaals van glas en op dat moment komt Lowieke binnen. Hij is verwonderd Steven hier te zien. Lowieke heeft wat groenten uit de serre bij, toch liefst een hele hoop.
- Lowieke Wel, wel, wat een gelukkig toeval. Ik dacht dat jij bij je tante de haag moest gaan knippen?
- Steven Belangrijke zaken gaan voor. En jij komt hier wat goedkope groenten ophalen.

Lowieke Wat vandaag niet geplukt wordt kan morgen misschien verslensen. Alles heeft zijn tijd. (tot Amalie) Mag ik dit echt meenemen? Hebben jullie zo zelf nog genoeg?

Amalie Kom morgen maar terug. Je moet alleen de deur van de serre toedoen. De katten van onze buurman komen regelmatig en dat vind ik niet goed.

Steven (naar Lowieke) Al gelukkig dat Franske zoveel goede vrienden heeft. En wij hier zo goed opgevangen worden.

Telefoon gaat. Lita neemt op.

Lita (in telefoon, eigenlijk belt ze met haar moeder Stans, die met de auto bijna in de buurt is en in de auto zit Frans. Ze komen van het ziekenhuis, maar tegenover Lowieke en Steven, die meeluisteren doet zij geheimzinnig. Doet teken aan Amalie.) Hallo, ja, ...dat begrijp ik. (lacht) Ja, zeker. Alles op tijd. Ja, ik begrijp dat. Zeker. Daaag! (telefoon neer)

Steven En? Heb je alles goed kunnen verstaan? Hoe is het er mee?

Lowieke Zo een sterke boom! Als die van binnen niet helemaal rot is dan repareert dat zichzelf wel. Wanneer komt hij naar huis?

Lita Goed en slecht nieuws.

Steven Alles in ene keer!

Lita Hij blijft leven! Maar er staan nog een paar vijzen los.

Steven Als het dat maar is.

Lita ...en die vijzen moeten nog ...

Steven ...vastgezet worden.

Lita Nog enkele dagen en alles komt goed, zeggen de dokters van het ziekenhuis.

Lowieke Als de vijzen nog vastgezet kunnen worden, gewoon doen. Ik heb horen zeggen dat bij sommige mannen, meestal gepensioneerden, er geen sleutel meer op die vijzen past. En dat kan dan erg zijn.

Steven Ja, altijd een beetje doortrappen is op den duur ook niet meer plezant.

Amalie Misschien is het best dat jullie nog maar eens terug komt, binnen een paar dagen. En als hij vroeger zou thuiskomen, dan zullen wij wel bellen. Jullie zijn toch zijn beste vrienden.

Steven Zeker. Maar wij willen jou ook moreel steunen, Amalieke. Het zijn ook voor jou harde tijden. En harde noten kraken...

Lowieke ...vraagt sterke tanden.

Amalie Ik zal in ieder geval zeggen dat jullie hier geweest zijn. Heel vriendelijk van jullie.

Lowieke Dat is toch het minste wat we kunnen doen. En ik kom zeker terug want in de serre staat nog het een en ander. Jullie kunnen dat allemaal niet opeten. Ik kom helpen.

Amalie (tot Steven) Als jij wilt...er staat nog salade en komkommer in de serre. Zelfs prij en kervel.

Steven Ik kom zeker terug. (naar deur achter midden, naar buiten) Tot ziens en het beste. (tot Lita) Je moet je opa maar goed verzorgen.

Amalie Daar zal ik wel voor zorgen. Ik heb niets anders te doen. Zo een lieve man.

Steven Klein maar fijn, zoals ze zeggen.

Amalie Kom binnen een paar dagen maar terug.

Steven en Lowieke samen af.

Amalie (laat zich in een zetel vallen) En wat wilde je nu zeggen?

Lita (laat zich in andere zetel vallen, opgelucht) Hij is op komst.

Amalie Dat meende ik te begrijpen. Anders had dat smoelengetrek van jou geen zin. En wat zeiden de dokters?

Lita Hoe kan ik dat nu weten? Ik heb maar met mijn mama gebeld. Aan haar stem te horen was hij bijna genezen.

Amalie Toch schoon dat Frans zo'n goede vrienden heeft.

Lita Vrienden? Lijkenpikkers zijn dat.

Amalie Dat versta ik niet. Gewoon uit vriendschap.

Lita Zo zou je dat ook kunnen bekijken. Maar ze kwamen voor jou. Wacht maar als het ooit moest gebeuren dat opa doodgaat voor jou. Ze lopen de deuren plat. Persoonlijk begrijp ik het niet.

Amalie Zie ik er zo slecht uit?

Lita Komaan, oma! Er is een tijd van komen en gaan.

Amalie Dat is straf. Denk jij nu echt dat alleen jonge springertjes kunnen liefhebben en vrijen? Mijn handen zij nu veel zachter dan vroeger.

Lita Ja, denk jij nu echt dat zachte handen de basis van echte liefde is?

Amalie En mijn lippen zijn een klein beetje vochtig, zoals het hoort. Volle lippen.

Lita (zucht) Ja, oma. Je hebt gelijk. Vrij maar. Voor mij moet je het niet laten.

Men hoort geluiden in de gang, achter de deur. Deur gaat open.

Stans Ik heb hem bij.

Stans op met Frans die wat onzeker stapt. Stans draagt tas met kleding enz. (van verblijf van Frans in het ziekenhuis. Zet tas neer op tafeltje aan de zetels.)

Amalie (vliegt naar Frans toe, onstuimig en kust hem) Mijne lieve Frans. Mijne kleine.

Frans (probeert zich uit de omhelzing los te maken) Kalm, Amalie. Seffens vallen de knopen nog van mijn broek.

Amalie Ons Stans is goed in het knopen naaien. En een vent in zijn onderbroek is het begin van een nieuwe wereld.

Stans Ben je niet moe, papa?

Lita (omhelst Frans) Ik dacht al dat je niet meer terug kwam, opa.

Frans Zo rap geef ik het niet op. En schoon verpleegsters dat ze daar hadden. En die lopen allemaal op een soort turnpantoffels. Adidas of zoiets. Het is precies alsof ze zweven. En als ze mij 's morgens wasten, zeiden ze allemaal dat ik er nog goed uitzag. Welke vent hoort dat niet graag?

Stans Zwijg maar efkens, papa. Lita, haal eens een fles water en enkele glazen. Heb je geen dorst, papa?

Lita (gaat fles water in de keuken halen) Ik ben content dat je ze zo goed uitziet, opa.

Frans Prima, kindje. Als je nog eens goesting hebt om wat te oefenen: ik ben kandidaat.

Lita Ja?

Frans En ik weet hoe het moet!

Lita af naar keuken en ze komt even later terug op. Opa zet zich in zijn stoel/zetel. Stans haalt pak papieren uit haar sacoche.

Stans En papier dat ze daar gebruiken. Uiteindelijk weet ik niet meer wat er nuttig is en wat in de vuilbak moet.

Lita Waarp staat “Te Betalen” gewoon in de vuilbak en de rest bij de oude gazetten. Zo blijft het leven nog betaalbaar. Als je direct naar de bank loopt met je papieren geraak je geld kwijt. (schenkt voor iedereen een glas water in, men drinkt)

Amalie Franske, nu ga je toch niet ineens in slaap vallen? Je hebt in dat ziekenhuis toch genoeg kunnen rusten? Of had je geen tijd?

Frans De ene verpleegster was nog niet buiten of de andere kwam al binnen. Buiten was er niets te zien. Muren en afvoerbuizen. Maar die verpleegsters, man toch! Wie wil er nu doodgaan!

Amalie We zijn zo blij dat je terug thuis bent. Maar niet slapen, schatje!

Frans Ik probeer. Maar als het toch niet anders kan, zou je voor mij iets willen doen?

Amalie Wat?

Frans Als ik zo zalig in slaap val, zou je mij dan met een echte tongkus willen wakker maken? Zo een goedge draaide, versta je dat? Met de tong draaien zoals de zon draait. Van oost naar west.

Amalie Ik zal proberen.

Frans Als dat geen liefde is.

Lita Misschien kan ik nog wat leren.

Frans En, Amalieke, als ik ooit echt doodga wil je dan niet treuren? Gewoon een andere vrijer nemen. Ene die ongeveer van jouw grootte is.

Amalie Als ik ooit een andere kies, dan moet dat jouw model zijn. Ik ben dat nu gewoon.

Frans Vooral niet treuren, kindje. Lach heel de rest van je leven. Er zijn meer mannen dan bloemkolen in mijn serre!

Amalie De Steven en Lowieke zijn op bezoek geweest.

Frans Mooi. En wat heb je hun gezegd?

Amalie Dat ze maar eens moeten terug komen.

Frans Dat zullen ze zeker doen. Zij zijn ook geïnteresseerd in jonge weduwen. Vooral vrouwen die zich eenzaam voelen.

Amalie Ja?

Stans Wat je nu zegt. Dat zijn toch twee serieuze mannen. (af naar de keuken)

Frans Ze gaan graag lekker eten op de kosten van weduwen met een goed pensioentje. Een soort van afzuiper, zoals ik dat noem.

Amalie Ik wist niet of zoiets bestond.

Frans Je zult nog veel moeten leren, als ik er niet meer ben.

Amalie Blijf leven, Frans.

Lita En vooral: val niet in slaap.

Frans Voor de tongkus ben jij nog een beetje te onervaren, kindje.

Lita Daar zou je nog van kunnen verschieten.

Frans (kijkt rond) En hoe zit het met de serre?

Amalie Lowieke heeft alles nog eens geïnspecteerd. En wat groenten meegenomen.

Frans En water? Is de serre gegoten, vandaag?

Amalie Gisteren wel.

Frans Ik vraag vandaag.

Amalie Ik heb het druk gehad. En veel bezoek.

Frans Die serre is heel belangrijk voor mij. Ik zal eens gaan kijken.

Stans (vanuit de geopende keukendeur, met boterham in de hand) Papa. We zijn zo blij dat je thuis bent. Maar voor muziek zetten wij de radio op. (deur keuken toe)

Frans af naar deur veranda en zo naar de serre.

Lita Je hebt nog niet gezegd dat je miljoenen gewonnen hebt. Hij zal dan wat vriendelijker zijn.

Amalie Dat beestje is zo geschapen. Als je zo oud al geworden bent, dan verander je niet meer. En miljoenen? Miljoenen rosse muntjes van een eurocent, misschien. Misschien moeten we dat straks maar eens tellen, als het wat rustiger is.

Lita Ze hadden anders wel een verbanddoos kunnen bijleveren om alle in te steken.

Amalie Een kluis, wil je zeggen.

Lita Als je maar begrijpt wat ik wil zeggen. Oudere mensen trappen zo dikwijls door en ik moet het altijd maar begrijpen.

Amalie (omhelst Lita) Je hebt gelijk, kindje.

Lita (maakt zich los uit omhelzing) Waarom moet je mij altijd kindje noemen? Ik kon al jaren getrouwd zijn en kinderen hebben.

Amalie In onze tijd wel, maar jullie moeten tot achttienjaar naar de school gaan. En ik blijf je kindje noemen. En als dat je stoort: zoveel jaren zal je dat niet meer horen, kindje.

Stans (vanuit de keukendeur) En is die man met zijn miljoenen geweest?

Lita We hebben er net nog over gepraat.

Amalie Ja, dochtertje. Ja.

Stans En hoeveel miljoenen waren het?

Amalie Ik heb nog geen tijd gehad om ze te tellen.

Stans Dan moet je ze wegen. Je telt eerst honderd briefjes van vijfhonderd en je weegt ze. En dan leg je er een hele stapel op. Maar ik zou ze tellen. Dat is een plezier dat je maar eens in je leven meemaakt. Tellen en blijven tellen totdat je vingers geen gevoel meer hebben.

Lita Zo groot was die hoop nu ook weer niet.

Stans Is die kerel wel te vertrouwen?

Lita Hij haalde dat pak zo maar uit zijn binnenzak.

Stans En heb je naar zijn vingers gekeken. Waren ze goed bij elkaar?

Amalie Ik zal ze straks tellen.

Stans Het geeft toch een heerlijk gevoel.

Amalie Ik voel daarvan niet veel. Ik zit met ons Franske in mijne kop. Hij ziet er niet goed uit.

Stans In het slechtste geval gaat hij dood.

Amalie Mijne lieve man. Hij is nog veel te jong. Hij moet blijven leven.

Stans terug naar keuken. Deur toe.
Frans in deuropening van de veranda.

Amalie (tot Frans) Ik heb groot nieuws. Die kerel van de loterij is hier geweest.

Frans En ik ben thuis. Maar voor niet lang meer. Ik ga dood, Amalie. Waarom is die serre niet gegoten. Waarom? Vroeger was je zo zorgzaam. Nu loop je met vreemde venten in je hoofd. Waarom (windt zich op)

Amalie antwoordt niet meteen.

Frans Ik kan op niemand meer vertrouwen. Ik sta alleen. (nog meer kwaad, loopt rond, zet zich in zetel) Begot, begot, begot. (wordt rustiger, sluit ogen, valt schijnbaar in slaap)

Lita Hij slaapt. Waag je kans nu, oma. Je weet het: met de tong draaien in de richting van de zon. Succes!

Amalie (kijkt naar Frans, wilt er naartoe gaan, aarzelt) Ik ben toch niet zot zeker.

Lita Ik zal wel een emmertje water in de serre gieten. (naar serre, af)

Amalie Een gewone kus zal ook al wel goed zijn, zeker! (geeft gewone kus, een beetje vluchtig aan Frans)

Frans (met horten en stoten) Zou je ...met mij...willen dansen... Amalieke?

Amalie (met zacht muziekje op achtergrond, doet enkele dansbewegingen.)

Lita (terug op.) Waar staat die emmer?

Amalie Lita, ik heb hem gekust, maar hij pakte mij niet vast.

Lita Dat is flauw. (kijkt naar Frans) Oma, hij heeft weer iets gekregen. Aan zijn hart, denk ik. Bel de ambulance. (roept tot Stans) Mama, opa heeft iets gekregen. (loopt naar de keuken) Mama, (Stans uit keuken, naar Frans toe) moeten wij de ambulance niet bellen?

Stans (onderzoekt Frans, belt de ambulance, in telefoon) Mijn papa heeft iets gekregen. Hij is net terug van het ziekenhuis. Goed. Dank u. Steenstraat 109. (tot Lita en Amalie) Ze komen direct. (Onderzoekt Frans, streelt hem.) Mijne papa. Hij heeft het niet mee, de laatste tijd. (voelt naar polsslag) Ik voel niets meer. Amalie...

Amalie Dat is heel erg. Miljoenen winnen met de tombola en je man overlijdt.

Lita Een rijke weduwe, oma!

Een van de armen van Frans die over zijn buik lag, valt naast de stoel, hij zakt ook meer en meer in elkaar.

Amalie Nu is hij echt dood. (arm rond schouder van Frans)

Bel gaat, Lita doet open. Twee ambulanciers op. Het zijn Luuc en Alf, de twee mannen van de Loterij. Zij zijn in witte ziekenhuis kleding.

- Luuc (kijkt naar Frans, terwijl hij de aanwezigen groet) Goede dag, allemaal. (kijkt naar Frans, tot Amalie) Mevrouw, je man is overleden. Innige deelneming.
- Lita Ik dacht dat jullie voor de loterij werkten?
- Luuc Ook. Wij hebben meerdere bazen. Het ene werk is al plezanter dan het andere. (tot Alf) Haal de draagberrie maar. (Alf af) We zullen hem meenemen naar het mortuarium van het ziekenhuis. Hebben jullie al een begrafenisondernemer?
- Amalie Een begrafenisondernemer?
- Luuc Ja, mevrouw. Hij is wel degelijk dood. En in het ziekenhuis kan een dokter de dood vaststellen. Dat moet zo officieel. En dan kunnen ze hem een beetje fatsoeneren. Je zult er van verschieten als hij een echte beurt heeft gehad. Alles op zijn plooi. En een serieus gezicht trekken. Het wordt een onvergetelijke aanblik. Mijn broer is begrafenisondernemer, een paar straten verder. De mensen zijn zeer tevreden van zijn service. En vorige week heeft hij zijn medewerkers nog allemaal een nieuw kostuum gegeven. Schoon gestileerd grijs. Hij is niet duur. Vriendelijke man. Zal ik hem meteen bellen? Misschien doet hij het wat goedkoper als ik het vraag.
- Amalie Doe maar.
- Luuc En heb je het geld al geteld? (tast in binnenzak van vest die hij onderaan de ziekenhuiskleding draagt) Oei! Hier heb ik nog twee briefjes gevonden. Ik heb altijd tegen de baas van de loterij gezegd dat hij die briefjes in een omslag moest steken. (geeft briefjes aan Amalie, die weigert)
- Amalie Geef dat maar aan de arm kinderen.
- Amalie gaat naast Frans, in de andere stoel zitten. Stans houdt haar vader de handen, of schouders vast, streelt zijn hoofd, ...
- Alf op met draagberrie, een beetje onhandig, Luuc helpt. Luuc en Alf maken alles klaar om Frans op de draagberrie te leggen. Lita wil naar de serre gaan.
- Lita Waar ligt die emmer?
- Amalie (afwezig) Achter de serre, denk ik.
- Lita Ik zal de serre gaan water geven. (af)
- Amalie Wees er maar een beetje voorzichtig mee. Hij is nog maar net terug uit het ziekenhuis. Hij is misschien heel rap zeer gedaan.
- Luuc Dat is nu allemaal voorbij, mevrouw. Gevoelens zijn weg. Binnen een paar dagen zit hij in een klein potteke, een urne, zoals men dat zegt.
- Amalie (afwezig) Jaaaa...

Luuc Al het goede en fantastische wat je aan hem herinnert, moet je rigoureu**s** bewaren, koesteren. Voor jou is hij niet dood en blijft hij leven. Hij was een goede man, mevrouw.

Amalie Hoe weet jij dat?

Luuc Wij zien dat zo. Aan het gezicht aan de manier waarop zijn armen en benen geplooid zijn. Wij voelen dat aan. Het was een fantastische man, mevrouw. Uniek.

Luuc (tot Alf) Kom, (en dan wat zachter) kleine. (vertrouwelijk zodat Amalie het bijna niet kan horen). 't Is maar een lichte vogel.

Luuc (tot Amalie) Ik zal mijn broer bellen. Dan kun je kiezen: dienst in de kerk of bij hem thuis in de aula. Nogmaals onze innige deelneming, mevrouw.

Einde bedrijf twee

Derde bedrijf

Een paar weken later.

In de woonplaats liggen op meerdere plaatsen boeken (romans, prentjesboeken) die gedeeltelijk gelezen zijn. De boeken hebben Amalie waarschijnlijk maar gedeeltelijk kunnen boeien. Ook een breiwerk (een sjaal) met grote naalden is half af en ligt tussen de boeken. De grote pluche beer waarin de prijs van de loterij zat, is nu in de zetel van Frans geïnstalleerd. Amalie staat in het midden van de plaats en kijkt bedroefd rond.

Amalie Wat dat toch allemaal betekend: ik ben nu helemaal alleen. Helemaal alleen. En hoe moet het nu verder?

Lita (op uit de keuken) Aan alles is een begin en een einde, oma.

Amalie En waar sta ik dan?

Lita Halverwege.

Amalie En toch ben ik alleen.

Lita Wie zegt dat?

Amalie Ik. Dat hoor je toch wel?

Lita Ik heb al zo dikwijls alleen gestaan.

Amalie Ja?

Lita Toen met mijn lief.

Amalie Omdat hij ne keer was vergeten te kussen.

Lita Neen, oma, het was veel erger. Het was een struikrover.

Amalie (naar zetel toe, neemt breiwerk) Hier zijn toch geen struiken? Wat brem en hagen. Struikrover?

Lita Ik geef toch wel de naam die ik toepasselijk vind. Struikrover.

Amalie Ja, maar struikrover, kind! Je bent zeker dat je geen piraat met een oog en een lapje voor het andere oog gezien hebt?

Lita Het komt er maar op aan dat je je eenzaam voelt. En daar moet men niet héél oud zijn. Eenzaam is eenzaam.

Amalie Jij kunt nog honderd lieven hebben, als je maar wat creatief zijt. Maar ik ben mijn man kwijt. Hij is er niet meer. Alleen een foto en daar moet ik dan nog mijne bril voor opzetten. Nu versta ik waarom men zegt dat je moet lachen als men een foto neemt. Onze Frans staat een beetje aan de zurige kant op al zijn

foto's. Een brede lach was veel beter geweest. Zijn sterke lach had mij dan meer kunnen helpen. Steunen.

- Lita Opa was toch een lieve man, oma?
- Amalie Ja, ... Dat wel, ... Een beetje meer glimlach en een ondeugende tinteling had mij nu veel meer steun gegeven. Ik voel me zo alleen, Lita.
- Lita (omhelst oma.) Voel je je nu beter, oma?
- Amalie Ja, kindje. Een schouderklopje doet deugd.
- Lita Je neep me helemaal plat.
- Amalie Dat is dan goed tegen een opkomend jong buikje, als je te veel eisjes eet.
- Lita Heb ik je daarmee wat steun gegeven? Warmte verdrijft toch eenzaamheid.
- Amalie Bedankt, kindje. Zo iedere morgen een stevige knuffel zou me al een heel stukje op weg helpen.
- Lita Ik moet nog een beetje inspiratie overhouden voor mijn liefje.
- Amalie Voor die struikrover?
- Lita Maar oma toch. Ik heb er ondertussen nog drie anderen te betreuen.
- Amalie Gaat dat tegenwoordig zo rap?
- Lita Wel, oma. (denkt na) Je kunt dat best vergelijken met een boer die met een riek een patattenstruik bovenhaalt. Er zijn kleine en grote patatten aan zo een struik. En veel gewone patatten. En ze worden allemaal opgegeten, maar niet op een en dezelfde dag. Snap je?
- Amalie Neen.
- Lita Mensen in de keuken maken een keuze. Zo een keuze maak ik ook regelmatig.
- Amalie Dat wil dan zeggen dat je met een patat over de straat loopt.
- Lita Zoiets, ja, oma. Neen. Ik wil zeggen dat men regelmatig moet veranderen. Ik noem dat filteren. Ik ga er eens mee zwemmen, fietsen, ik bekijk zijn schoolrapporten en praat over zijn toekomstplannen. Of hij ambitie heeft of niet. Iemand van de Chiro die iedere zondagavond met de andere leiders op café zit, moet ik niet. Ik heb liever een rosse met sproeten die eens graag met mij gaat wandelen. In de dreef van het kasteel. In de buurt van het kasteel is het altijd rustig.
- Amalie En daar kun je dan goed praten. En geef je meteen punten?

Lita Oma!

Amalie En eens je alle kandidaten gewikt en gewogen hebt?

Lita Geen nood. En via internet heb ik ook een grote keuze. En heb jij er nog niet aan gedacht om een nieuwe man te kiezen. Ik zou je mijn expertise kunnen bezorgen.

Amalie Ik? Een andere man aan mijn lijf?

Lita Nu overdrijf je meteen, oma. Begin maar eens met een oppervlakkige kennismaking. Verder dan eens ruiken naar wat zijn adem reikt moet je nog niet komen. En later ook niet als je niet wilt. Je weet meteen of hij rookt, of hij drinkt en wat hij drinkt. En of hij parfum gebruikt en welk merk. En aan zijn vingers kun je zien wat voor cultuur die man heeft. Iemand met dikke zwarte randen onder zijn nagels, is een onverzorgd persoon. Met een opmerking terecht wijzen en eventueel ineens degraderen. Zwarte handen aan een mooie witte blouse, dat kan niet, zie je...

Amalie Ik draag tegenwoordig gekleurde blouses. En die wassen gemakkelijk.

Lita Oma, ik moet nu weg. Denk je even na over mijn voorstel? En denk er aan: in de donkere zien alle katten grijs. Dag oma! Ik heb eens gelezen dat iedere mooie vrouw recht heeft op vijf mannen.

Amalie En hoeveel kreupele zijn daarbij?

Lita af via deur die ook naar de slaapkamers en de buitendeur toegang geeft.
 Oma zet zich in haar zetel, streelt de pluche beer. Begint te breien, maar afwezig, stopt na een korte tijd. Weent, droogt tranen. Stans komt binnen.

Stans Mama, je moet toch leren er overheen te stappen.

Amalie Ik wil wel stappen, maar mijn voeten willen niet. Hoe meer je van iemand gehouden hebt, hoe erger het afscheid. Het loslaten.

Stans Je zult er toch mee moeten leren leven? Dit is het jammerlijke van het leven, mama. Eens je goed bent en je je wapent om nog gelukkig vele jaren te leven, gebeurt er iets was je plannen dwarsboomt, je leven kraakt.

Amalie Je leven kraakt. Ja, dat is het. Hoe het nu verder moet, weet ik niet.

Stans We kunnen samen treuren. Jij om papa en ik om mijn man die er met een andere is uitgetrokken. Maar we kunnen ook anders. Iets doen. Niet in zak en as gaan zitten. Vooruit, verdomme!

Amalie Stans! Dat vloeken, dat hoort toch niet.

Stans We gaan papa nooit vergeten, maar het leven gaat verder. Jij moet aan morgen denken. Een andere man!

- Amalie Een andere man? Frans is nog maar net dood en zou al bijna vergeten zijn. Dat kan toch niet. Ik zal Frans nooit vergeten.
- Stans Iemand om mee te praten. Voor in het bed heb je die pluche beer. Dat is oké. Maar gewoon om mee te praten. Vriendschap, warmte voelen. Je kunnen verzetten, bezig houden.
- Amalie Daar heb ik mijn breiwerk voor en lees ik boeken, als ik wil. Een andere vent? Neen.
- Stans Gewoon om te praten. Om eens ergens een pannenkoek te eten. Of een croque monsieur.
- Amalie En dan gaan wandelen. Zo begint het. Ze nemen je hand vast en meteen zitten ze in je portemonnee.
- Stans Je moet er maar eens over nadenken. Misschien dat ik vroeg of laat ook op jacht ga. Het leven zonder man is toch gelijk afwaswater zonder Drecht. Glijden van het ene in het andere. Zachtjes. Met stijl. Denk er maar eens over na, mama. Ik ga naar boven. (zoentje aan Amalie, vlug af).

Amalie zet zich in de zetel naast de pluche beer. Wrijft afwezig over de zachte beer. Plots fleurt ze op. Schiet ze in actie. Ze wil van haar leven nog iets maken.

Neemt de beer in de handen. Danst met de beer. Ja, ze wil een nieuw leven opbouwen. Zet beer terug in zetel van Frans. Zoent de beer. Neemt breiwerk, doet naarstig verder.

Bel gaat.

- Amalie (kijkt naar deur) Als het maar geen man is. (doet deur open. Komt even later op met Luuc) Je bent welkom, maar ik verwachtte een andere man.
- Luuc Een mooiere man...
- Amalie Zo zou ik het niet stellen.
- Luuc Je bent al zo ver? Ja, dat lijkt mij het beste. Gewoon een voetenverwarmer. Trouwens: alle mannen zijn daar goed in. Behalve die mannen die 's nachts hun sokken aanhouden, die hebben zelf kou.
- Amalie Ik wil geen man om mijn voeten te verwarmen. In het bed wil ik baas blijven. Niemand mag ik mijn weg gaan liggen. En vermits ik altijd zo een beetje schuin lig heb ik alle plaats nodig.
- Luuc Natuurlijk dat je dat rustig moet doen. Beginnen met een zachte wandeling. Mannen met eksterogen en platvoeten vallen er dan al af. En diegene die handtastelijk worden geef je maar een prikje met je hoge hakken. Je kunt meteen de lijst verder afwerken. Misschien zal je wel een hele waslijst moeten selecteren. Je overleden man was een kampioen. Zo iemand kun je niet meer hebben. Zo iemand maken ze nu niet meer.

Amalie Ik heb nog tijd, veel tijd.

Luuc Neen. Neen. Iedere dag die je laat verloren gaan is onherroepelijk verloren.

Amalie En waaraan heb ik de eer van je aanwezigheid te danken? Voor welke baas werk je vandaag?

Luuc (lacht) Ja, soms weet ik het zelf ook niet. (haalt briefje uit binnenzak) Mijn broer heeft mij gestuurd, deze keer. De begrafenisondernemer. Ja. Die. Er was nog een klein rekeningske te betalen. Iets dat je gerust via de bank kunt betalen. Geen tijd in steken. (geeft papiertje aan Amalie)

Amalie (bekijkt papiertje) Is dat een klein rekeningske?

Luuc Ik bedoel het papiertje. Normaal gebruikt hij een groot papier. Dit is toch maar een klein papiertje. En het bedrag zal zeker meevallen, denk ik.

Amalie 't Is te zien voor wie? Voor wie moet betalen is het altijd veel.

Luuc Dat heb ik nog horen zeggen. Maar dit valt mee, daar ben ik zeker van. Doe maar rustig aan via de bank. Het komt op geen dag.

Amalie Wij betalen onze schulden zo vlug mogelijk. Als we doodgaan moet er niemand achter onze rug praten.

Luuc Zo denk ik er ook over. Het is al rap genoeg gebeurd.

Amalie legt rekening op tafel aan de keuken.

Amalie En wat staat er vandaag nog op je programma?

Luuc (lacht) Héél veel. Volgende week is er een groots opgezet showprogramma dat ik organiseer. De verkiezing van Miss Bloemkool.

Amalie Wat zullen die jonge springertjes weer plezier beleven.

Luuc Neen. Dit is voor dames met levenservaring en eventueel een kilootje meer. En iedereen mag meedoen. Alleen de inschrijving moet vooraf betaald worden. Tja, koken kost nu eenmaal geld.

Amalie Aan zo iets heb ik nog nooit meegedaan.

Luuc Heb je geen goesting?

Amalie Eigenlijk maar een heel klein beetje. Ik heb toch geen schijn van kans.

Luuc Er is een deskundige jury en vele prijzen. Dit wordt het evenement van het jaar. Ik zou zeggen: meedoen. Wie niet waagt niet wint.

Amalie En dan in een klein zwembroekje over het podium lopen.

Luuc Neen. Daarbij: wie in een klein zwembroekje over het podium loopt ziet de zaal niet met al dat licht. Je kunt niemand in de ogen kijken. Je ziet bijna jezelf niet.

Amalie Dan valt dat wel een beetje mee.

Luuc Daarbij: wij weten allemaal dat dames met levenservaring niet meer de juiste verhoudingen kunnen respecteren. Maar je blijft het toch zien: wie ooit héél mooi was, blijft mooie contouren hebben. En de intelligentie speelt ook een rol.

Amalie Jij hebt de vrouwen precies niet zo hoog op.

Luuc Jawel, jawel. O, als je eens wist hoe graag ik naar vrouwen kijk. En hoe langer ik er naar kijk, hoe mooier zij worden. De lippekes worden roder, de oorlellen schitteren meer en de oogjes glanzen. Er gaat niets boven een mooie vrouw. Zeker weten! Zeker weten! Maar...

Amalie De tand des tijds.

Luuc Je moet dat zo niet zien!

Amalie Heb je al eens naar rijpe mannen gekeken? De rijpheid druipt er af. De vloer wordt er fettig van. En dan die hobbelige bolle buikjes. Een dromedaris heeft er niets aan.

Amalie En waarom die naam Miss Bloemkool?

Luuc Die naam was er nog niet. Met al die auteursrechtelijke beschermingen, niet eenvoudig. Daarom: Miss Bloemkool. Trouwens de bloemkool is een lekkere groente die altijd dezelfde is gebleven. Zo rond als een bloemkool is altijd van toepassing. Zou je graag meedoen?

Amalie Neen. Oh, neen! Dat iedereen naar mijn achterwerk zit te gapen.

Luuc En naar de voorkant. En die kun je wat bijsturen. Meedoen, en waarom niet?

Amalie Daarbij: er is maar ene die er rijk van wordt, van al dat gedoe, vermoed ik. En al de anderen zullen met een lege portemonnee buiten komen.

Luuc Maar met een wereldbekendheid. Beroemd zijn, is heerlijk. Heel de wereld zal die prachtige lichamen gezien hebben. En zeker voor vrouwen die beschikbaar zijn voor copulatie.

Amalie Wat bedoel je hiermee?

Luuc Eigenlijk niets. Of toch wel. Vrouwen die nog sterk overkomen. Mannen nog kunnen bevredigen. Je weet toch wat ik bedoel...

Amalie Neen. Ik weet niets.

Luuc Voor mij is de organisatie vol risico's.

Amalie Dat zeg jij.

Luuc Het is altijd zo dat wie een zakelijk risico neemt daar iets tegenover wil geplaatst zien. Maar jij mag in ieder geval gratis meedoen. Ik voel veel sympathie voor jou. En, onder ons gezegd: jij zou een ideale Miss Bloemkool zijn. Van gestalte, van vorm, van uitstraling, van... ja van alles!

Amalie En wat is de prijs? Of is er geen prijs te winnen.

Luuc Ja, zeker. Eerste prijs: een nachtje slapen bij de organisator. Eerst een beetje wakker liggen en dan de voeten verwarmen. Ja. Echt, een schone prijs.

Amalie En alleen weduwen of vrouwen die het niet meer doen met hun man kunnen kandidaat zijn.

Luuc Neen. Amalie. Zo gaat het niet. Serieus nu. De eerste prijs is een rode oldtimer. Een wagen om u tegen te zeggen. Volgetankt en met nieuwe banden. Met chauffeur, de eerste week. En de tweede prijs: een varken van honderd kilo dat nog leeft.

Amalie En de derde prijs?

Luuc Een half varken. Wordt ter plaatse verdeeld. En de vierde prijs? Een kilo zwarte pensen.

Amalie Geweldig.

Luuc En voor jou heb ik een speciale prijs, Amalieke.

Amalie Ja?

Luuc Je weet toch dat ik naast de algemene organisator ook de voorzitter van de jury ben? En dat de twee juryleden tegen dat er moet beslist worden wie gewonnen heeft, zeker al een stuk in hun botten hebben. Ze zullen blij zijn dat ze mogen knikken als ik hun iets zeg. Jij zou een mooie Miss Bloemkool zijn, bijna op voorhand gewonnen. Dankzij je waanzinnige talenten. Als prijs zou je bovenop nog een verblijf aan de Belgische kust, in een viersterrenhotel kunnen krijgen. Met alles er op en er aan. Voor een weekje of zo. Op de dijk wandelen, winkelen en wafels eten. Met crème fraîche.

Amalie Zelfs een gratis voetenverwarmer inbegrepen.

Luuc Desnoods.

Amalie Heb ik niet neen gezegd?

Luuc Niet gehoord. De toekomstige winnares mag in het begin wat tegenpruttelen.

Amalie Mijn neen is neen, mijnheer Miss Bloemkool. (naar zetel toe) En mag ik nu verder breien? Ik ben aan een sjaal bezig. Voor 2000 euro mag je hem hebben, zodra hij af is. (toont breiwerk aan Luuc) Mooi niet.

Luuc (kijkt naar breiwerk) Mooi. (naar deur) Ik geraak er wel uit. Natuurlijk dat ik nog eens langs kom. (poseert als Miss Bloemkool, af naar de deur.)

Amalie Het grote probleem voor vrouwen die alleen komen te staan is die profiteurs van je lijf houden. Hoe ze voor de dag komen is niet belangrijk, maar het eindigt allemaal op dezelfde manier. Patat-boem. En meestal niet helemaal met de goesting van de vrouw. Maar je zit in een situatie en je weet niet goed hoe er uitkomen. (breit verder, doet deur naar gang open, roept) Stans, Stans! (gaat terug zitten breien)

Stans (blijft in de deuropening met boterham in de hand) Wat is er?

Amalie Weer aan het eten? Ik dacht dat jij de bedden aan het opmaken waart?

Stans Tussendoor eens iets eten. Wie niet eet valt dood. En dat is het laatste, niet? Wie was dat?

Amalie Dat? Mijnheer Miss Bloemkool.

Stans Wat is dat nu voor een naam? Ik herkende de stem precies.

Amalie Ja, wie was dat? Ik denk dat hij Luuc of zo heet. Maar je mag hem ook meneer twaalf stielen en dertienongelukken noemen.

Stans Ja?

Amalie De eerste keer dat hij hier kwam, werkte hij voor loterij De Duif. Hij bracht een prijs.

Stans Dan doet hij toch nog goede werken.

Amalie Ja, ik dacht dat ik miljoenen zou winnen, maar het pakje briefjes was niet dik genoeg.

Stans Al wat je krijgt moet je dankbaar aannemen.

Amalie Ik hoopte op meer.

Stans Winnen met de loterij en dan nog tegenvallen is niet prettig.

Amalie Hij werkt ook als vrijwilliger bij de pompiers. Hij rijdt met de ambulance. Hij is Frans komen halen. Dood.

Stans En wat kwam hij nu doen?

Amalie Ik vermoed als bijverdienste.

Stans Bijverdienste wat?

Amalie Hij organiseert een wedstrijd Miss Bloemkool.

Stans Verdienstelijk. Iemand die werkt moet je bewonderen.

Amalie Hij vroeg of ik wilde meedoen. Aan een schoonheidswedstrijd. Stel je voor! (neemt een pose aan) Ik, Miss Bloemkool.

Stans Ja, en waarom niet! Je moet eens wat meer onder de mensen komen.

Amalie Als Miss Bloemkool.

Stans Desnoods als striptease, als je maar uit je zetel komt. Mensen ziet.

Amalie En als ik nu graag een sjaal brei? Striptease? Wat een woordkeuze!

Stans Die kerel is een klootzak.

Amalie Nu ga je door het lint, dochter. Klootzak is dat nu een woord?

Stans Je ziet het toch zo en je hoort het ook aan zijn stem : die man is een profiteur. Iemand die probeert iedereen voor zijn kar te spannen.

Amalie Iedereen weert zich. Iedereen probeert zijn zakken te vullen.

Stans En sommigen hebben zo'n diepe zakken dat ze nooit gevuld geraken.

Amalie (zet zich wil verder breien) Ik zal maar verder aan mijn sjaal werken.

Stans Ik kan goed begrijpen dat zo iemand niet getrouwd geraakt.

Amalie Wie zegt dat? Volgens mij is dat zelfs bijna een grootvader.

Stans Ja, hoe zou dat dan moeten gebeurd zijn?

Amalie De gewone gang van zaken zeker. En van het een komt het ander.

Stans Die man heeft met verschillende van mijn schoolvriendinnen gevreeën.

Amalie In de nieuwe betekenis van het woord?

Stans Wat bedoel je?

Amalie In onze tijd was vrijen een handje vasthouden en desnoods over de rug wrijven en een kusje geven, ten uitzonderlijke titel.

Stans En nu?

Amalie Patat-boem met alles erop en eraan. Ten minste een half uur werk met zweetdruppels achter je oren.

Stans Die man... neen, hij mag achter de vuilkar lopen.

Amalie Ik dacht nu ineens, waarschijnlijk op een creatief moment, dat die man een schoon lief voor jou zou zijn. Na die kreupele met zijn buik vol tatoeages is dit wel een verbetering.

Stans Keupele? Hij heeft eens een auto-ongeluk gehad. En veel pech.

Amalie En zijn pezen wilden niet meer aan mekaar plakken. Er zat te veel alcohol tussen zijn spieren.

Stans Mama, ik ben oud genoeg om mijn plan te trekken. Als ik ooit een man kies dan is dat om te praten. Om de gezelligheid. Ik ga nog een boterham eten. Jij ook iets? (naar de keuken, draait zich nog even om) Niets?

Amalie Breien, kindje. Breien.

Stans af naar de keuken.
De bel gaat. Stans terug uit de keuken.

Stans Is er nog kaas? Passendale? (naar de deur toe) Ik zal wel opendoen. (af en even later terug op met Lowieke. Hij heeft een boeket bloemen bij. Stans terug naar de keuken. Lowieke blijft in het midden van de plaats staan. Net voordat Stans afgaat naar de keuken, draait ze zich nog even om, af)

Lowieke (kijkt naar Amalie) Dat is nu een schoon werkske. Ik bewonder dat. Zelf zou ik het niet kunnen. Ik heb bloemen meegebracht.

Amalie Bloemen. Dat had je nu niet moeten doen.

Lowieke Om je moreel te steunen. Je zult het zeker niet gemakkelijk gehad hebben de voorbije weken. Ik heb je wel moeten bewonderen, tijdens de koffie van de uitvaart. Je liet de tranen zo maar lopen.

Amalie Ik had maar een zakdoek bij.

Lowieke Ik heb nog altijd plezier, als dat kan bij de uitvaart van een goede vriend, wanneer ik er aan terug denk. Die koffiekoeken met pudding en chocolade, dat was geweldig. Zeker van bakker Docx. (Amalie knikt) Zo een zachte bladerdeeg!

Amalie Maar sindsdien is er wel een plaats vrij in mijn bed. Ik voel me alleen. Zeker 's nachts als ik me omdraai. Ik voel niets meer.

Lowieke (geeft bloemen af aan Amalie) Om je moreel te steunen. Omdat je je minder eenzaam zou voelen. Voor een nieuwe start.

Amalie (neemt bloemen in ontvangst, kijkt naar bloemen, ruikt, dan geeft ze traag een zoen aan Lowieke. De man schrikt zich dood van de heftigheid van Amalie.)

Lowieke Amaai, Amalie. Dat is eten en drinken.

Amalie Om die dure bloemen te betalen. Alleen al de verpakking kost veel geld, vermoed ik. Voel jij je soms ook niet alleen, Lowieke?

Lowieke Soms, zo een beetje toch. Als ik melk bij de koffie doe. Bij ons thuis deed mijn moeder dat altijd. Maar niets blijft, hé! Het gaat eigenlijk niet om dat wolkje koffie, maar om de zachte hand die het melkpotje vasthoudt. En die ogen die naar de teut van het melkpotje kijken.

Amalie Heb jij nooit gedacht aan trouwen, Lowieke?

Lowieke Gedacht wel. Maar om te trouwen moet je met tweeën zijn. En zo eenvoudig is dat niet. Zo een madammeke haar hand vasthouden is nog te doen. Maar als ze haar hand na een tijdje terugtrekt, dan sta je daar. En als je getrouwd bent en ze zegt dat ze niet graag meer afwast. En dat ze niet graag soep maakt, maar desnoods wel wil eten, als ik ze maak? Wat dan? Dan moet ik nog uit mijn schelp komen. Zeg nu zelf, Amalie, om een half uurtje seks te hebben moeten koken, het bed opmaken en de afwas doen, dat is toch niet in evenredigheid? En dan nog die vervelende stofzuiger. Het is precies of je op een raket zit. Brrrr en nog eens brrrr. (Lowieke zet zich in de kleine zetel.)

Amalie Ja, (naar Lowieke toe, zet zich in de andere zetel, de dubbele) als je het zo bekijkt. En als je een ijscrème koopt moet je je partner altijd laten lekken.

Lowieke Ook dat nog.

Amalie Ja, dan ben jij niet zo eenzaam?

Lowieke Ik neem een pluche pop mee naar bed. En in het putteke van de winter rol ik het elektrisch strijkijzer in een grote badhanddoek. Als ik zo rond middernacht voor de eerste keer naar de wc moet, trek ik de draad uit het stopcontact. Meer moet dat niet zijn.

Amalie Wat jammer!

Lowieke Wat zeg je?

Amalie Ik zoek een man. Ene voor de drie gedaanten.

Lowieke Ja? Wat? De drie gedaanten? God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, is het dat wat je bedoelt?

Amalie Ene voor de vriendschap en de gezelligheid. Ene voor de opkuis en de kleine werkjes. Ene voor de “zex” (seks).

Lowieke “Zex”? Is dat nog wel nodig?

Amalie Dat is eten en drinken.

Lowieke De jaren zijn toch daar? Alles op uur en tijd, zij mijn papa altijd.

Amalie Hij had gelijk. Zonder “zex” smaakt mijn eten niet meer. (steekt tong uit) Kijk eens naar mijn tong. Vroeger zag die bloedrood. Nu grijs en grijs. “Zex” doet het bloed beter stromen. Neemt het afval van overal mee. Zuivert alle darmen en kanalen. Zo een half uurtje “ zex” is goed voor veertien dagen vol levenslust en verwachtingen.

Lowieke Ik dacht dat als er geen vliegen meer op het plafond zitten, alles voorbij was.

Amalie Ik hoor het al. Jij bent niet het type dat ik zoek. Jij moet nog loskomen. Vrij naar de wereld kijken. Pasop. Het zal je lukken, maar het kan nog lang duren.

Lowieke Het spijt mij als ik je ontgoochel, Amalie. Toch heb ik veel waardering voor jou. De manier waarop jij al die laatste tijd voor Frans gezorgd hebt. Alle dagen twee keer per dag naar het ziekenhuis me de bus van De Lijn. En dan iedere keer vijfhonderd meter te voet.

Telefoon gaat.

Lowieke Zal ik afpakken?

Amalie (rap richting telefoon) Neen. Vriendelijk bedankt (naar telefoon toe, in hoorn) Hallo, ja, ja, ik ben thuis. Heel de dag. Ja. (telefoon neer, terug naar de zetel) Familie. Die bellen altijd op het moment waarop ik geen goesting heb om koffie te drinken en eindeloos te praten.

Lowieke (recht) Dan zal ik maar eens opstappen.

Amalie (recht, geeft hand aan Lowieke) Normaal zou ik je nog eens kunnen kussen, maar op zo een korte tijd twee keer kussen , is een vorm van overspel. Bedankt, Lowieke. En kom maar eens langs. Je bent altijd welkom.

Lowieke Als dat het probleem is: ik wil nog wel een beetje blijven.

Amalie Kom nog eens terug, Lowieke. En in het slechtste geval: breng maar een kuisvrouw mee. Zo iemand die de was en de plas doet en bij iedere samenkomst de afwas doet. Iemand die wil werken, kan ook liefhebben, Lowieke. Ja, zeker: er zijn nog lieve vrouwtjes. Denk aan de drie gedaanten.

Lowieke Toch heb ik een boontje voor jou, Amalie. Ja. Altijd al gehad. Maar aan de vrouw van een goede vriend begin je niet te sleutelen, vind ik.

Amalie In mij kun je niet anders dan teleurgesteld worden, Lowieke. Soms denk ik dat ik het hele leven al jaren geleden gehad heb. Alles is de revue al gepasseerd. Alleen op seksueel gebied heb ik nog veel fantasieën. Dromen die soms vaag zijn en soms een duidelijk gezicht hebben. En als kuisvrouw kan ik zeker niet

dienen. En de afwas? Alleen voor “zex” ben ik goed en dat zou je mij niet aangeven, hé? (gaat Lowieke voor naar de deur) En bedankt voor de bloemen. (geeft nog een vluchtige zoen) Voor de vriendschap voor Frans. Je bent altijd welkom, Lowieke! (een handdruk) Pas op, misschien, misschien, ... (Lowieke af, Amalie de deur toe.)

Amalie zet zich in de zetel. Eerst als “Cleopatra” (fiere waardige houding) en dan klaar om te Breien. De bel gaat.

Amalie Gepensioneerden die nog geen tijd hebben om te breien.

Amalie naar deur toe, af en even later terug op met Steven. Amalie gaat in de zetel, aan de keuken zitten. Steven blijft in het midden van de plaats staan. Enkele vlugge stappen naar links, naar rechts, hij is een zenuwachtig type.

Steven Je was gisteren aan de telefoon zo vurig, ik dacht ik moet zo vlug mogelijk terugbellen. Echt, Amalie: ik dacht dat de schuur in brand stond. En nu zit je daar zo rustig. Ik begrijp je niet zo goed meer.

Amalie Ik heb zo mijn dagen, Steven. En dan nog op sommige dagen momenten die ik helemaal anders moet interpreteren. Soms vuur en warmte die alles verslinden en even later een soort vuur dat geen warmte geeft. Snapje?

Steven Neen. Heeft het wel zin, tussen ons, Amalie?

Amalie Wat had jij je voorgesteld? Het is hier geen manege. Alles geordend en op uur en tijd. Als je dacht van nu meteen een nummertje te doen, dan moet je toch eerst enkele tassen koffie drinken, denk ik.

Steven Het komt er alleen maar op neer of ik kans heb of niet.

Amalie Dat was ook het probleem van Lowieke.

Steven Lowieke?

Amalie Ja, en hij bracht bloemen mee. Alles op uur en tijd, maar hoe moet het verder?

Steven (gaat naast Amalie in de dubbele zetel zitten) Ja, Ik heb niets tegen die kerel, maar als je mij met Lowieke vergelijkt, ja, wat doe ik hier dan.

Amalie Ik geef jou de meeste kans, Steven. Zeker. Al ben ik deze nacht wel twee keer wakker geworden. Ik had gedroomd.

Steven Ja? Van mij?

Amalie Van de serre.

Steven Nu zat ik er even naast.

Amalie Onze Frans die in de serre de buitenste bladeren van de volgroeide bloemkolen aan het breken was. Om tegen de zon te beschermen.

Steven Ja, ik heb gehoord dat je meedoet aan de Miss Bloemkoolwedstrijd.

Amalie Er is sprake van. Ik heb deze morgen ook eens voor de spiegel gaan staan. En een liedje gezongen. Misschien wil ik nog doorbreken als de zingende oma. Of de zingende “zex”-oma. (gaat recht staan, heft kleed op, laat knieën zien) Dat gaat toch nog hé? (na een tijdje knikt Steven. Amalie zet zich terug). Ik denk dat ik nog een tweede periode ga beleven. Wie zijn oren laat hangen, leeft niet lang meer. Ik wil vooruit, wrang en vrij naar de wereld kijken.

Steven Als ik dan je manager mag zijn, dan kom ik toch ook in de buurt van de pot siroop. En wie weet...

Amalie Je bent helemaal niet afgeschreven, Steven. Neen. Helemaal niet. Je staat zelfs bovenaan de lijst. En dat wil wel wat zeggen.

Steven Bovenaan de lijst. Met een rood kringetje rond de naam. Mooi. Maar als de lijst kapot gescheurd wordt, dan is er niets meer.

Amalie Neen, dan is er niets meer. Dat is waar ook.

Steven Maar je zou toch jouw liefde voor mij kunnen laten groeien. Tussen door eens je ogen sluiten voor een paar minuten...

Amalie Op die tijd brij ik gerust een paar priemen aan de sjaal.

Steven ...en dan van mij dromen. Van mijn flexibele oren die zo gezellig tegen mijn hoofd geplakt liggen. Net als die van een konijn dat worteltjes eet.

Amalie Daar heb ik geen ervaring mee. Konijnen en hun oren? Ik zie alleen maar konijnen als er wat gebruineerde ajuin in de buurt is.

Steven Je trekt alles in het belachelijke. Maak ik kans om binnen dit en een half uur eens petat boem te doen?

Amalie Ja, misschien wel. Zeker. Maar, er is toch ook het voorspel? Of begin je graag met het naspel?

Steven Voor mij is dat allemaal hetzelfde. Als ik maar bezig ben. Ik heb soms last met mijn handen. Vroeger zei ik altijd tegen mezelf: ”Steek je handen in je broekzakken, dan weet je waar ze zijn als je ze nodig hebt, maar dat is het ook niet”. Jij bent toch een bron van nieuw leven, Amalie.

Amalie Ja, dat geloof ik. Maar ik wil alles nog even afhouden. Ik heb nog te veel last van het beeld van Frans.

Steven Schop dat beeld weg.

Amalie En ik die dacht dat mijn man zaliger een hechte vriend van je was.

Steven Zeker. Maar met iemand die naar de hemel is, kun je niet vrijen.

Amalie Virtueel, wel.

Steven Maar van zo een vrijpartij draaien je ogen niet.

Amalie (neemt Steven zijn handen vast, vertrouwelijker) Steven, jij staat bovenaan de lijst.

Steven Dat heb je al gezegd.

Amalie Je maakt veel kans.

Steven Ik kreeg gisteren ook nog een telefoontje van een Chinees vrouwtje. Ze voelt zich eenzaam en wil meteen de prille relatie bezegelen. Een verpleegstertje. En, neem me niet kwalijk Amalie, maar verpleegstertjes genieten mijn voorkeur. Maar als lieve echtgenote van mijn duurzame overleden vriend Frans, sta je bovenaan mijn lijst, maar er moet wat gebeuren, vind je ook niet?

Amalie Ja, ik moet nog even nadenken. Niet lang meer.

Steven Voordat de sjaal af is, heb je gekozen.

Amalie Zeker. En het zijn dikke priemen. Dat kan vlug gaan. En zo lang moet die sjaal nu ook weer niet zijn.

Steven En wat moet ik nu tegen mijn Chineesje zeggen?

Amalie Ja, wat. Weet je? Je mag mij al eens goed knuffelen. Zo zachtjes beginnen en dan, ja je ziet maar. (maakt zich klaar voor de aanval)

Steven (recht) Een soort van naspel.

Amalie Als je daarmee kunt beginnen? Voor mij is het oké.

Steven En waarom ook niet?

Amalie Moet ik al iets losmaken of uitdoen. Je zegt het maar. Misschien val je wel best mee. Ik voel wat ik nodig heb, al ben ik een beetje gereserveerd, maar je weet maar nooit. (doet knoopjes van blouse of zoiets los, ...)

Steven (kijkt naar Amalie) Dat had ik zo nu niet ineens verwacht. Ja, ja, dat is de mooie. Een heel mooie speeltuin. Met een schuifaf. Met de Mount Everest en de Mont Blanc. En het klokkenspel van de beiaard van Antwerpen.

Amalie Tast maar toe. Of moet je eerst iets drinken? Ik voel het al: ik zal er plezier aan beleven.

Steven (knielt voor Amalie, vouwt de handen, even is het stil)

Amalie Moet je eerst nog een hele paternoster lezen?

Steven (recht, met vlugge stapjes door de plaats, blijft voor Amalie staan.) Ik ga het nog even uitstellen.

Amalie Hoe lang is even?

Steven Ik ben kwaad op mezelf.

Amalie Met recht en reden, zou ik zo zeggen.

Steven Er zo maar aan mogen beginnen. Net als een kleine die de eerste woorden van zijn nieuwjaarsbrief niet op papier krijgt. “Liefste, ...” En ik die de weg naar de hemel gewezen wordt, maar geen kaart kan lezen.

Amalie Ik heb het warm.

Steven Ik voel het zakken.

Amalie Ik moet dringend een stortbadje nemen om af te koelen. Kom je inzepen?

Steven Ik heb dringend frisse lucht nodig. Dag, Amalie. Je was geweldig. Een volgende keer maken we er een groot feest van. Nu was ik niet bij stem.

Amalie Het is niet met je stem dat het moest gebeuren. Het onzijdige gedeelte van je mannelijkheid. Maar je zult niet veel hebben, vermoed ik.

Steven (doet druk) Ik ben zo weg. En natuurlijk kom ik zeker terug. (hand omhoog) Zeker, Amalieke, het wordt een groot feest.

Amalie Het feest van de lege glazen.

Steven Ik vind de weg wel. (af)

Amalie (zet zich in de tweezit) Hoe is het mogelijk? Wat? Hoe is het mogelijk dat ik me zo zou hebben laten gaan. Me weggeven aan een ventje van niks. Frans zei altijd dat hij nog niet het verschil kende tussen een witte kool en een bloemkool. Wat moet die wel gedacht hebben. Ik moet mezelf meer in de hand houden, maar kan zo iets wel. Het komt op en dan...

Stans (uit keuken) Ik hoop dat het vandaag wat rustiger wordt. Ik wil eens een boek lezen. (kijkt naar verschillende boeken die slechts gedeeltelijk gelezen zijn) Een goed boek. (tot Amalie) Weet je welk boek goed voor mij is?

Amalie Allemaal. Maar je moet ze zelf lezen.

Lita (op) Wat is het hier druk. Alleen jammer dat opa er niet meer is.

Amalie Heb jij opa gemist?

Lita Meer dan jij, oma. Hij was mijn hoofdsponsor.

Stans Wat jammer dat in dit huis geen man meer is.

Lita Dat vind ik er ook van.

Amalie Voor ons, voor je mama en voor mezelf is dit erg. En dat kan met de jaren doorwegen. Maar jij bent nog wel wat te jong. Daarbij: jij hebt jongens genoeg in de school.

Lita Misschien verlang ik meer naar een jongen dan jullie samen. Jullie hebben al wat ontgoochelingen meegemaakt en dat houdt wel wat af. Voor mij is een jongen meer iemand die mijn boekentas draagt. Een open deur op de wereld, noem ik dat. En telkens ik mijn laptop opensla begin ik te dromen.

Stans En heb je al een soort selectie gemaakt?

Lita Een voorselectie, mama. Maar ik heb er goede hoop in. Ik ga mijn laptop eens bekijken.

Stans En ik ga naar de keuken. Mijn maag rommelt.

Amalie En ik ga breien. Dat verruimt de geest. En tegen dat mijn sjaal af is, heb ik misschien een vriendje. Een soort handige Harry.

Lita En misschien, oma, misschien wordt jij nog Miss Bloemkool. Iemand heeft een koffer met frivole kleding binnen gebracht. Het ziet er netjes uit. Je moet maar het een en ander proberen. Iedere vrouw wil toch mooi zijn, niet?

Einde derde bedrijf

Vierde bedrijf

Het breiwerk van Amalie is bijna af. Alle boeken en bloemen van vorige scène zijn weg. De Pluche beer zit nog in Frans' zijn stoel. Amalie is in slaap gevallen met het breiwerk op haar Schoot.

Telefoon gaat. Stans op vanuit keuken, met stuk brood in de hand.

Stans Met eten is het leven te behouden en van een rinkelende telefoon kun je zoveel zenuwen krijgen dat je doodgaat.

Stans neemt telefoon op.

Stans Ja, zeker, je stoort. Ik was aan het eten. Een kleinigheidje, maar toch eten. Ja, sinds je telefoontje van gisteren heb ik een andere visie. Ja, je maakt een kans. Een waterkans is ook een kans. Maar van armoezaaiers moet ik niet weten. Ja, we kunnen alles even op een rijtje zetten. Voor mij is het meer een soort verzekering, zonder polis of verval datum. Kom maar eens langs. Daaag. (telefoon neer, kijkt naar oma)

Amalie (wakker) Een man, zeker?

Stans Ik denk het. Aan de stem te horen, ja.

Amalie Het schijnt dat mannen graag telefoneren. In de telefoon kunnen ze alles zeggen wat ze in je gezicht niet kunnen vertellen.

Stans Dit had daar niets mee te maken. Een zakelijk gesprek. Heb je al beslist wat er met die bloemkool gaat gebeuren?

Amalie Jij bedoelt of ik meedoe aan die wedstrijd?

Stans Ja, zoiets. Of je meedoet.

Amalie Ik vertrouw die man niet.

Stans Vroeger ik ook niet. Maar nu? Ja, meer en meer. Maar of dat genoeg is, is wat anders.

Amalie Genoeg voor wat?

Stans Voor wat? Moet ik dat weten? (naar keuken, af)

De deurbel gaat. Amalie naar de deur, af, en even later terug op gevolgd door Alf.

Amalie Je moet wel een geweldige reden hebben om mij tijdens mijn middagdutje te storen. Het enige moment op een dag waarop gepensioneerden zichzelf kunnen zijn. Versta je dat?

Alf Het spijt me, mevrouw.

Amalie Zeg maar Amalie en doet je uitleg maar. Jij was hier al eerder: met de tombola en met de ambulance, toen mijn man overleden is.

Alf Jij hebt nog een goed geheugen.

Amalie Als ik helemaal wakker ben wel.

Alf Ik mijn stamcafé wordt er veel over je gepraat.

Amalie Dat is goed. Als ze over mij praten dan vergeten ze andere mensen door het slijk te trekken. En wat voor leugens doen de ronde?

Alf Dat je verliefd bent.

Amalie Alle gezonde vrouwen die nog een tijdje meegaan, kunnen verliefd zijn. Ik ga nog lang mee en ik heb nog een ruime keuze binnen handbereik. Verder.

Alf Op internet, Facebook, daar staat alles in het lang en het breed.

Amalie Wordt eens concreet, manneke!

Alf Rijke weduwe, onlangs nog rijker geworden door een miljoenenwinst via een tombola, zoekt een vitale man. Seksuele handelingen mogen hem niet vreemd zijn. Dynamisch op alle aspecten van het leven. Geen snor of baard. Kaalkoppen worden verzocht zich te onthouden.

Amalie Ik weet niet van waar dat komt, maar het klopt. En jij bent een van de kandidaten?

Alf Er is wel een leeftijdsverschil. Alhoewel jij nog wel een tijdje optimaal kunt functioneren.

Amalie Zeg maar meteen wat je komt doen. Voor een vluggertje ben ik niet beschikbaar.

Alf Ik kom gewoon eens kijken hoe het met je gaat. Luuc had mij gezegd dat je er weer bovenop was. Een mens mag niet te lang in een put zitten, vind ik.

Amalie Ik maak er geen geheim van: ik zoek dringend een man. Een echte man. Met alles erop en eraan. Een man als een monument. Een rots in de branding. Een schone man.

Alf Nu ik er aan denk: mijn oudere broer is zo een rots in de branding. En hij ziet dat wel zitten, zo met een rijke vrouw 's morgens koffie drinken.

Amalie Stuur hem maar eens af. Wat doet hij voor de kost?

Alf Hij is bij de pompiers geweest.

Amalie Drinkt hij veel?

Alf Neen. Hij zuipt. Maar ik denk dat je hem dat kunt afleren.

Amalie Heel eenvoudig. Een fopspeen en windolie. En voor de rest?

Alf Hij is zeer gediensig, zoals allemaal bij ons in de familie.

Amalie Morgen na de middag. En laat hem een werkpak aandoen. De serre moet eens goed bewerkt worden.

Alf Maar werken doet hij niet graag. Hij zegt altijd dat het zotten zijn die werken.

Amalie Afvoeren. Heb je nog iemand in de familie die met de rijke bruid wil gaan lopen?

Alf Niet dat ik weet.

Amalie Geweldig. (naar de zetel) Jij vindt de weg? Ik moet nog wat slaap inhalen.

Alf Als je ze allemaal zo behandelt dan zal je niet van straat geraken.

Amalie Ofwel heb ik een man en boeit die mij de hele dag met zijn aanwezigheid, ofwel tel ik iedere dag mijn geld opnieuw en opnieuw. Rijkdom biedt ook kansen om gelukkige momenten te beleven. (zet zich in de zetel) Je moet maar eens naar mijn ogen kijken. Je kunt ze vergelijken met een garagepoort. Ze sluiten zich altijd langzaam. En dan zie ik niets meer. Kijk.

Amalie slaapt, Alf staat daar en kijkt naar Amalie. Hij haalt de schouders op en gaat naar buiten, af.

Amalie die alleen maar deed alsof ze sliep om Alf weg te hebben, uit zetel, kijkt naar doos met kleding voor Miss Bloemkool. Ze probeert een muts/hoofddekseel, een soort jasje, ... Paradeert ermee in de plaats.

De bel gaat.

Stans (op vanuit de keuken, vlug) Laat maar, mama. Het zal voor mij zijn. (buiten en even later terug op gevolgd door Luuc die netjes gekleed is)

Luuc Goedendag. (kijkt rond) Wat is dit hier een gezellig nest. Hier wonen met een aangename verpozing zijn.

Stans 't Is te zien wat er op het tafel komt. Een propere vloer is belangrijk, maar wat er op je bord ligt spant de kroon. Eten en drinken.

Luuc Oma zorgt wel voor het een en ander, vermoed ik.

Stans Zeker. Maar de laatste tijd zou ze met haar breiwerk naar bed gaan.

Luuc Ze heeft niemand anders.

Amalie Mijn sjaal is bijna klaar. Jullie zullen verschieten wat er op de tafel komt. Is het probleem niet dat iemand naar de winkel moet willen gaan?

Stans Dat is dan meteen opgelost. (wijst naar Luuc) Hij zal dat met liefde doen.

Amalie En de afwas ook met liefde. Komt hij hier wonen? Als wat?

Stans Als mijn vriend. Als een vaste waarde.

Amalie Je maakt een foute keuze.

Luuc Allee Amalie. Heb je iets tegen mij?

Amalie Neen, maar de rust zal hier weg zijn.

Stans In de keuken staan ook een paar gemakkelijke stoelen.

Luuc (naar Amalie toe) Die kleding van de Missverkiezing staat je goed.

Amalie Ik denk dan toch maar om mee te doen. Zo een beetje meer onder de mensen komen, zal me goed doen.

Luuc Ja. Ik weet echter niet goed hoe ik het je moet vertellen, Amalie.

Amalie Wat?

Luuc De wedstrijd gaat niet door.

Amalie Wat? Ik heb er een hele week over aan het dromen geweest. Ik kon niet meer slapen.

Luuc Nu zijn alle problemen opgelost. Er zal geen wedstrijd Miss Bloemkool gehouden worden.

Amalie En de reden?

Luuc Te weinig kandidaten.

Amalie Het inschrijvingsgeld van de deelnemers was te hoog, niet?

Luuc Neen. Wat organisatorische redenen. Misschien later. Ja, misschien later.

Stans Kom, we gaan naar de keuken.

Luuc Is er iets te eten?

Stans Normaal wel.

Amalie (tot Stans) De afwas van gisteren staat er nog. Witloof met hesp en kaassaus, dat wast gemakkelijk af.

Stans Kom, Sjoeke.

Luuc Afwas...

Stans Ik zal wel wat helpen en vooral: ik zal wel zeggen hoe je het moet doen.

Beiden speels af.

Amalie beëindigt het breiwerk.

Amalie (legt breiwerk en priemen op het salontafeltje, draait zich richting zetel –links midden)

Verlichting vermindert, stroboscopisch licht op Frans die achter de zetel van Amalie staat. Stroboscopisch licht mag na enkele seconden uit, maar de algemene podiumverlichting moet zwak blijven.

Frans Dag, Amalieke! Hoe gaat het er mee?

Amalie (verwonderd, als in een droom) Frans, jij...

Frans Ik vond dat ik je nog eens moest zien. Ik was aan het biljarten en ik zeg tegen mijn maten dat ik beneden nog eens iets moest regelen. En zie...hier ben ik.

Amalie (naar Frans toe. Frans komt naar het midden van het podium. Ze omhelzen mekaar.) Dat hadden we vroeger meer moeten doen, Frans.

Frans Ik weet het, Amalieke. Maar je moet er aan denken, hé. Je ziet er goed uit.

Amalie Nu mijn tranen opgedroogd zijn wel.

Frans Is het zo erg? Ik heb mij er boven gezet. Maar, soms, ja soms is het alsof mijn trein stopt voordat hij aan een station komt. Ik mis je ook, Amalieke. En héél erg!

Amalie Waarom, waarom moest je zo ineens weg? We waren nu eens goed. We hadden alles wat we maar wensten. Alleen de serre liet wat te wensen over. Maar jij was uniek en onvervangbaar.

Frans Nog geen plaatsvervanger?

Amalie Ik ben er nog aan 't over nadenken. Moet dat wel?

Frans Alleen is maar alleen, Amalieke.

Amalie Ik wil niet dat jouw beeld vervaagt, Franske.

Frans En voor wie is die mooie sjaal? Je zou er iemand mee kunnen strikken.

Amalie Ik weet het nog niet. Moet ik nog iemand anders om mijn voeten te verwarmen?

Frans Voor de “zex” ook Amalieke. Zolang het nog kan: doen. (een paar passen achteruit) Ik moet nu weg. Mijn kameraden zullen gaan reclameren.

Amalie Doe maar.

Frans (draait zich om, omhelst Amalie) Vergeet me niet, Amalieke!

Stroboscopisch licht, heel even. Frans is weg. Verlichting scène terug om normaal. Amalie staat in het midden van het podium, kijkt verbaast rond, onthutst. Doet kleding van Miss Bloemkool uit, legt dit op het salontafeltje. Neemt sjaal, draait even rond.

Amalie (kijkt naar de plaats waar Frans het laatst stond) Frans. Frans. (zet zich in de zetel)

De bel gaat.

Amalie De bel gaat!

Stans vanuit de geopende keukendeur.

Stans Ik ben bezig.

Amalie Waarmee?

Stans Gewoon bezig.

Amalie De afwas. Die kan even wachten. Doe jij de deur open. Jij bent er voor gekleed.

Stans tegen haar goesting naar de deur, af, terug op gevolgd door Steven.

Stans Nu heb je ook iemand om mee te praten. (af naar de keuken)

Amalie Dag, Steven.

Steven Mooie sjaal.

Amalie Je ziet er goed uit, Steven.

Steven De sjaal is af. Heb je al beslist of je iemand neemt?

Amalie Neen. Het schijnt dat in het café er een hele voetbalploeg staat te trappelen van ongeduld. Kiezen is voor altijd, Steven. Ik kies niet voor een vervanger van Frans, maar voor iemand die mijn leven aangenamer en gelukkiger kan maken.

Steven Ik zou dat wel willen proberen. En je mag mij altijd bijsturen. Ik sta open voor alle suggesties.

Amalie De serre is een van de vaste opdrachten. En de ruiten van de veranda wassen.

Steven Geen probleem. En wat nog?

Amalie Later misschien nog een hele waslijst. Misschien. Ik moet eerst Frans nog kunnen vergeten. Hij was ook zo'n fantastische kerel.

Steven Onvervangbaar. Zo voel ik het aan.

Amalie (legt sjaal Steven om de hals) Gewoon als geschenk. Voor de vriendschap, Steven.

Steven Wat een mooie sjaal. (kust Amalie)

Lita op met geopende laptop.

Lita (enthousiast) En dit, oma, dit is nu mijn vriendje.

Amalie Proficiat. En voor hoelang?

(men kijkt naar de foto op de laptop.

Einde